

Türkiye'de Bankacılık Sektörü

2013-2017 Eylül

Bu çalışma, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Sermaye Piyasası Kurumu, Bankalararası Kart Merkezi, SNL ile Türkiye Bankalar Birliği tarafından yayımlanan veriler baz alınarak hazırlanmıştır.

Türkiye Bankalar Birliği, bu çalışmada yer alan bilgilerin yanlışsuz olması için gerekli özeni göstermiş olmakla birlikte, bu konuda herhangi bir sorumluluk üstlenmez.

Aksi belirtilmediği durumlarda veriler; mevduat, kalkınma ve yatırım bankalarını kapsamaktadır.

Bu alışma, araştırmacıların Türkiye Bankacılık Sektöründeki gelişmeleri izlemesi ve değerlendirmesi amacıyla hazırlanmıştır. Düzenli olarak   aylık bazda güncellenecektir.

Görüş ve  nerilerinizin TBB'ne iletilmesi, çalışmanın geliştirilmesi için büyük önem taşımaktadır.

Görüş ve önerileriniz için:

Ümit  nsal, umit.unsal@tbb.org.tr, 0 212 282 09 73

Son güncelleme tarihi: Ocak 2018

İçindekiler

- Genel Bilgiler
- Bilanço Göstergeleri
- Seçilmiş Göstergeler
- Gelir / Gider Göstergeleri
- Uluslararası Karşılaştırmalar

Genel Bilgiler

Türkiye’de Bankacılık Sektörü

- Bankacılık sektöründe Eylül 2017 itibariyle 33 adet mevduat, 13 adet kalkınma ve yatırım, 5 adet katılım bankası olmak üzere toplam 51 banka bulunmaktadır.
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’na göre:
 - Mevduat bankası: Kendi nam ve hesabına mevduat kabul etmek ve kredi kullanırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurtdışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini,
 - Katılım bankası: Özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullanırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini,
 - Kalkınma ve yatırım bankası: Mevduat veya katılım fonu kabul etme dışında; kredi kullanırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren ve/veya özel kanunlarla kendilerine verilen görevleri yerine getiren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini ifade etmektedir.

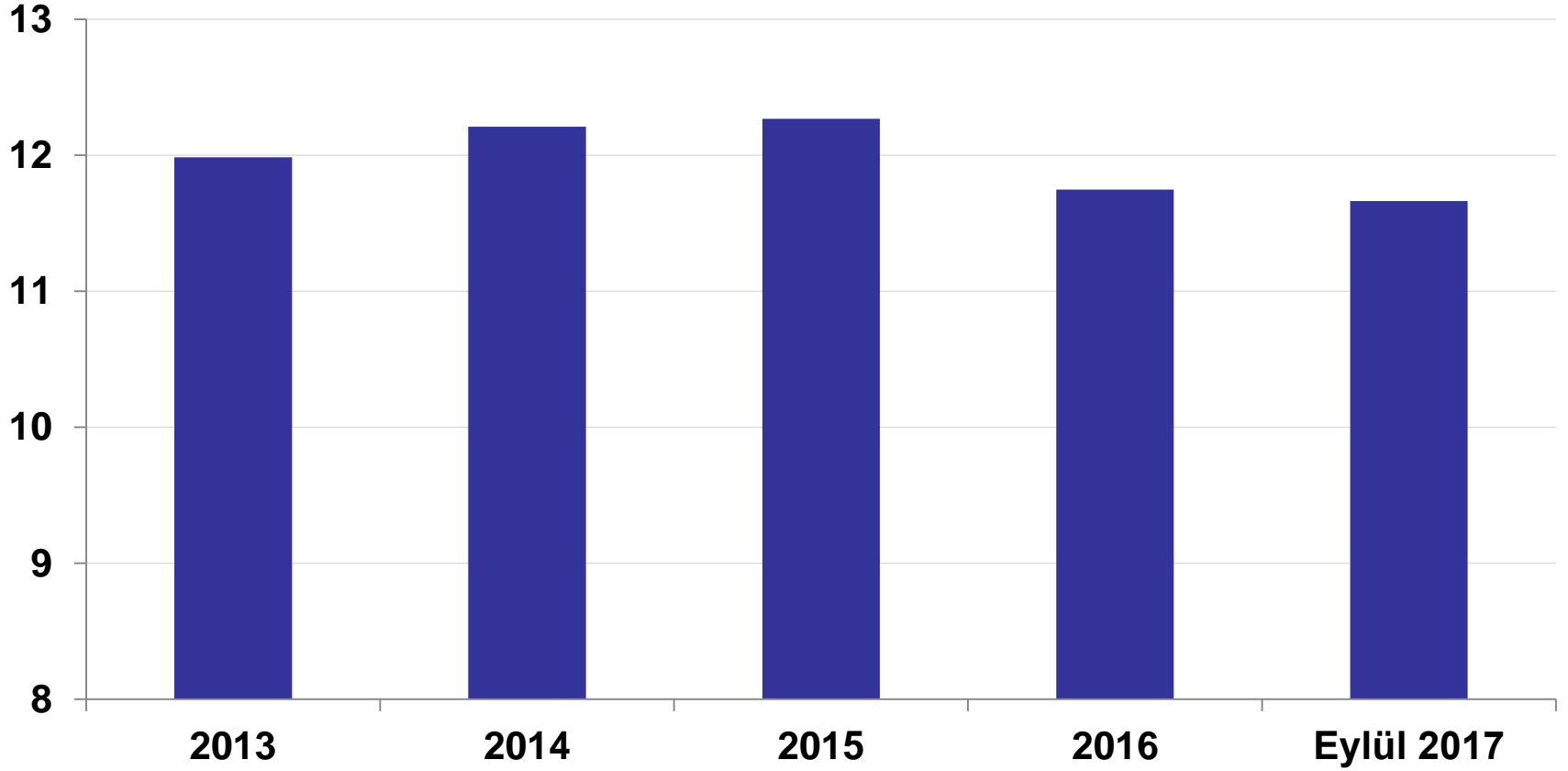
Banka Sayısı

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
Mevduat Bankaları	32	34	34	34	33
Kamusal Sermayeli	3	3	3	3	3
Özel Sermayeli	11	11	9	9	9
Yabancı Sermayeli	17	19	21	21	20
Tas.Mevd.Sig.Fonu. Devr.	1	1	1	1	1
Kalkınma ve Yatırım Bankaları	13	13	13	13	13
Katılım Bankaları	4	4	5	5	5
Toplam	49	51	52	52	51

Kaynak: BDDK, TBB

Şube Sayısı* (Bin)

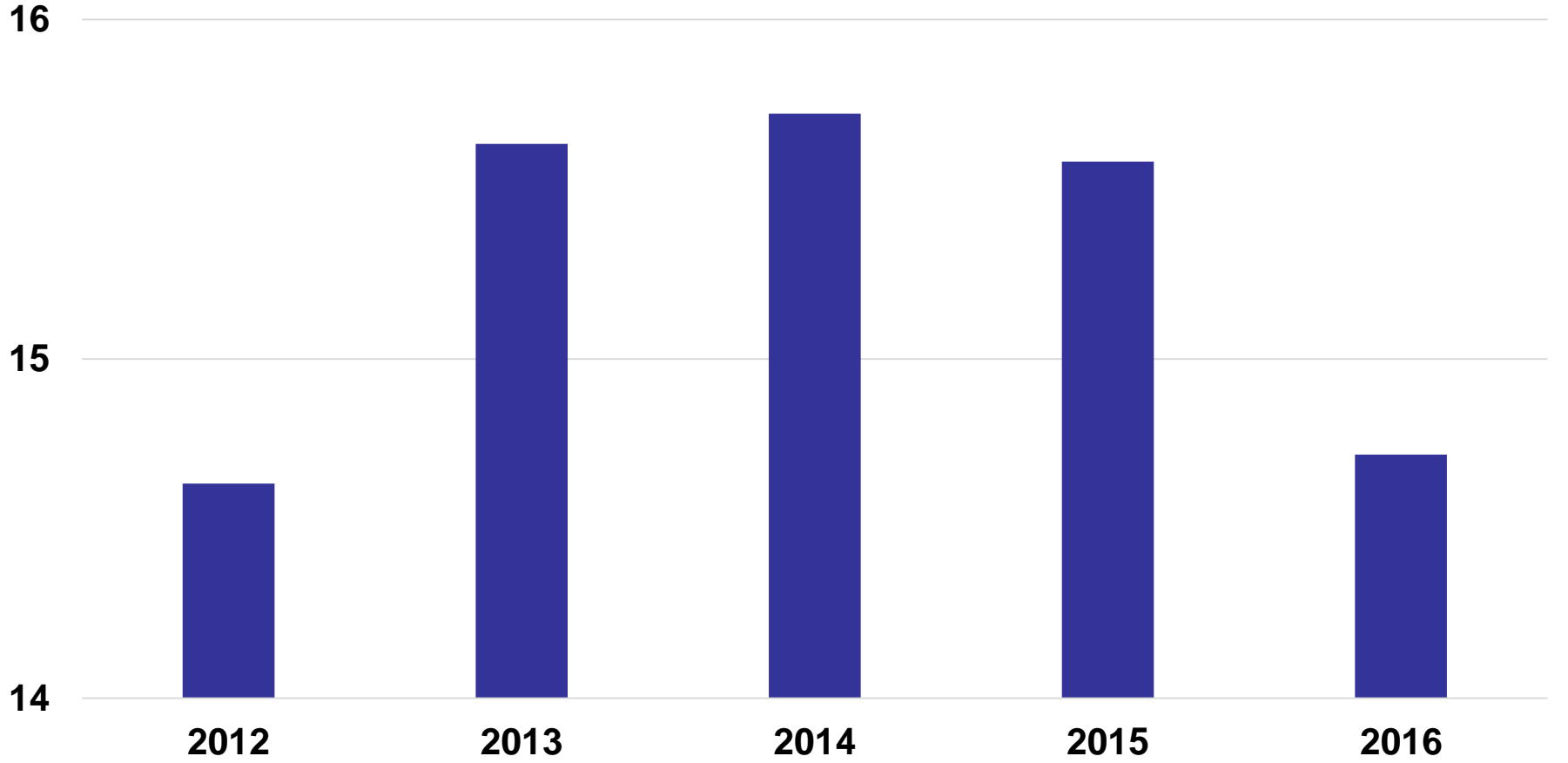

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

100 Bin Kişiyeye Düşen Şube Sayısı*

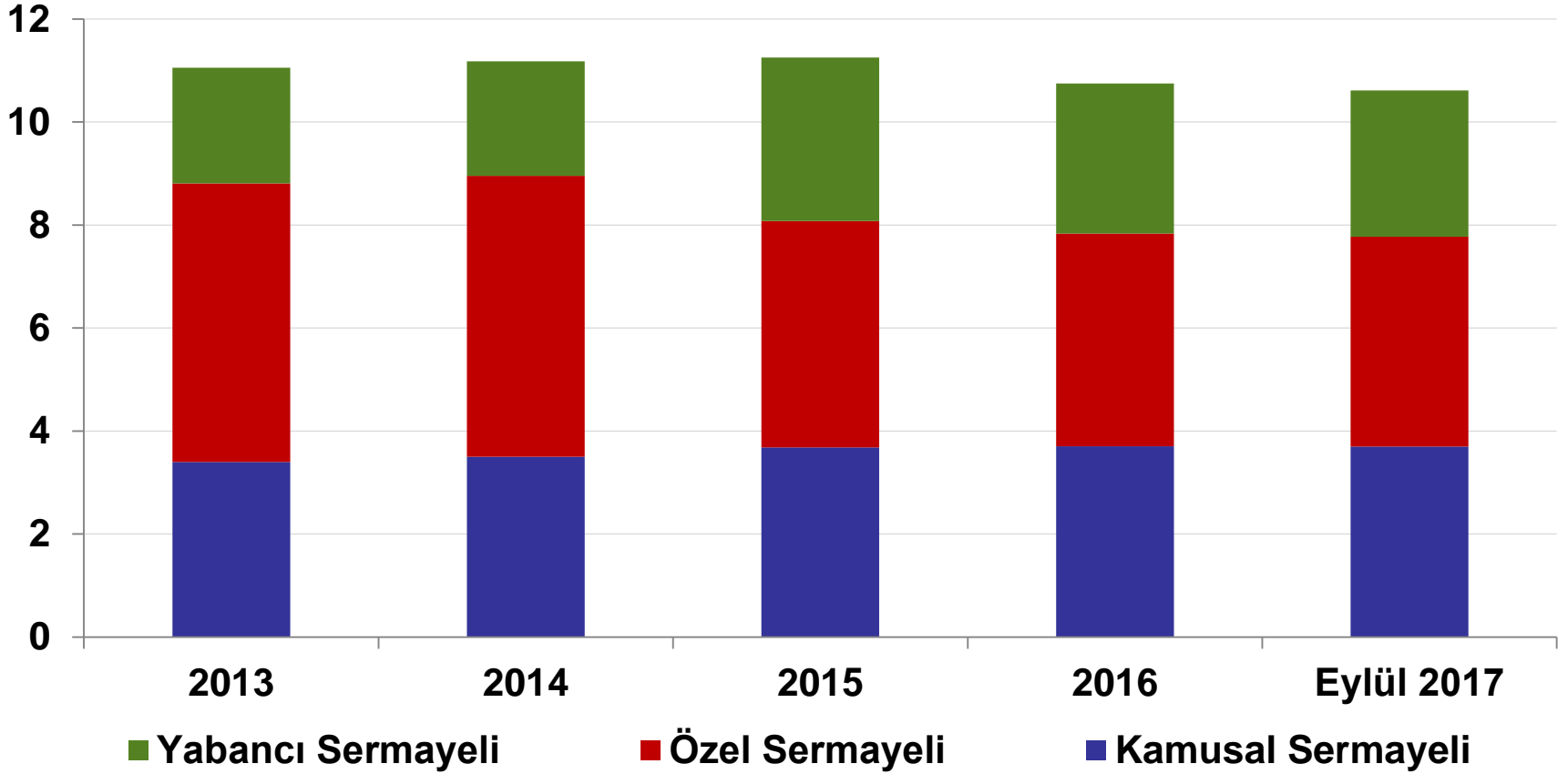

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

Mevduat Bankaları Şube Sayısı (Yurtdışı şubeler dahil, bin)

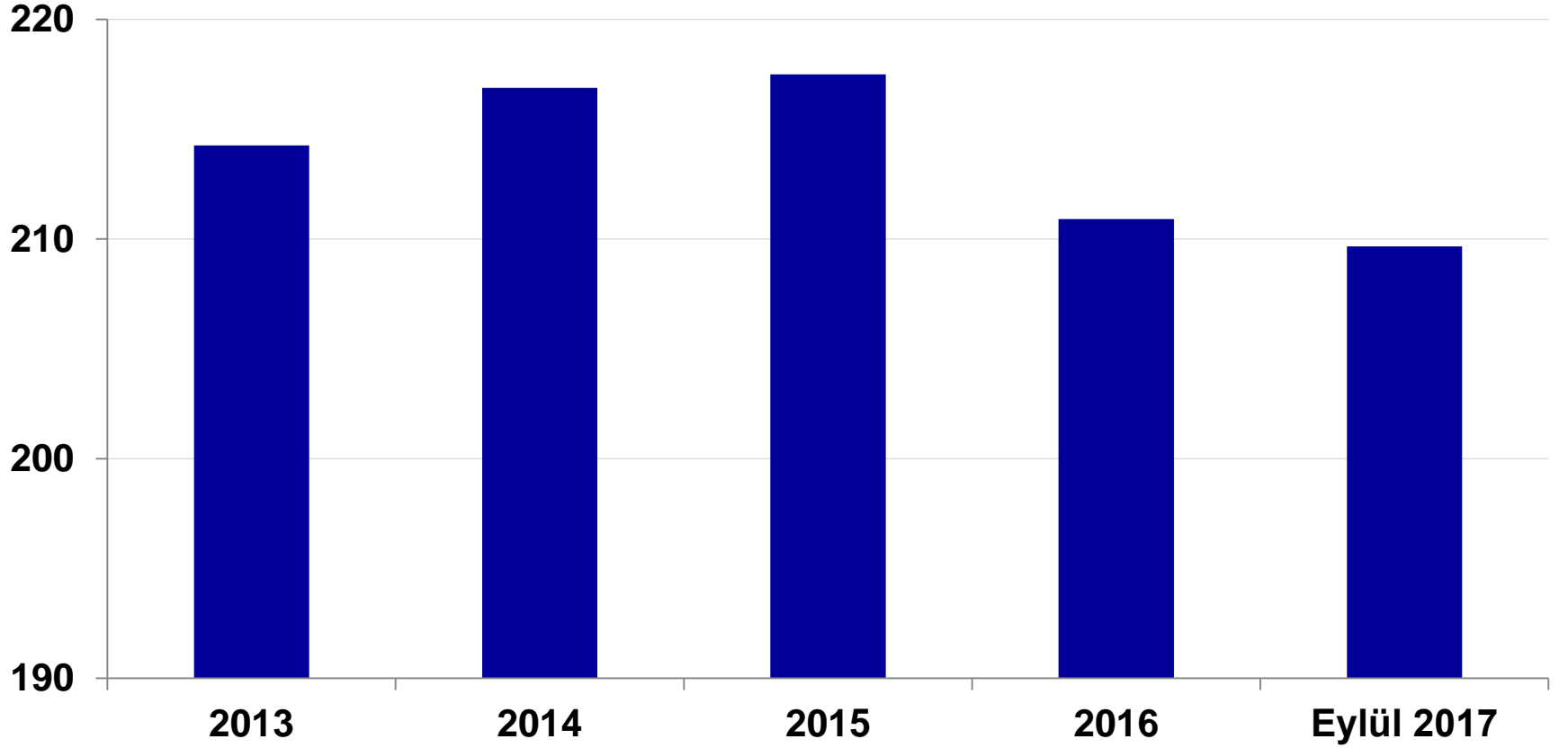
Kalkınma ve Yatırım Bankalarının şube sayısı 2017 Eylül itibariyle 40'dır.

*Türkiye Garanti Bankası A.Ş.'nin özel sermaye bankalar grubundan yabancı sermayeli mevduat bankaları grubuna geçişi nedeniyle rapor bilgileri Temmuz 2015 dönemi itibariyle güncellenmiştir.

Kaynak: BDDK, TBB

Personel Sayısı* (Bin kişi)

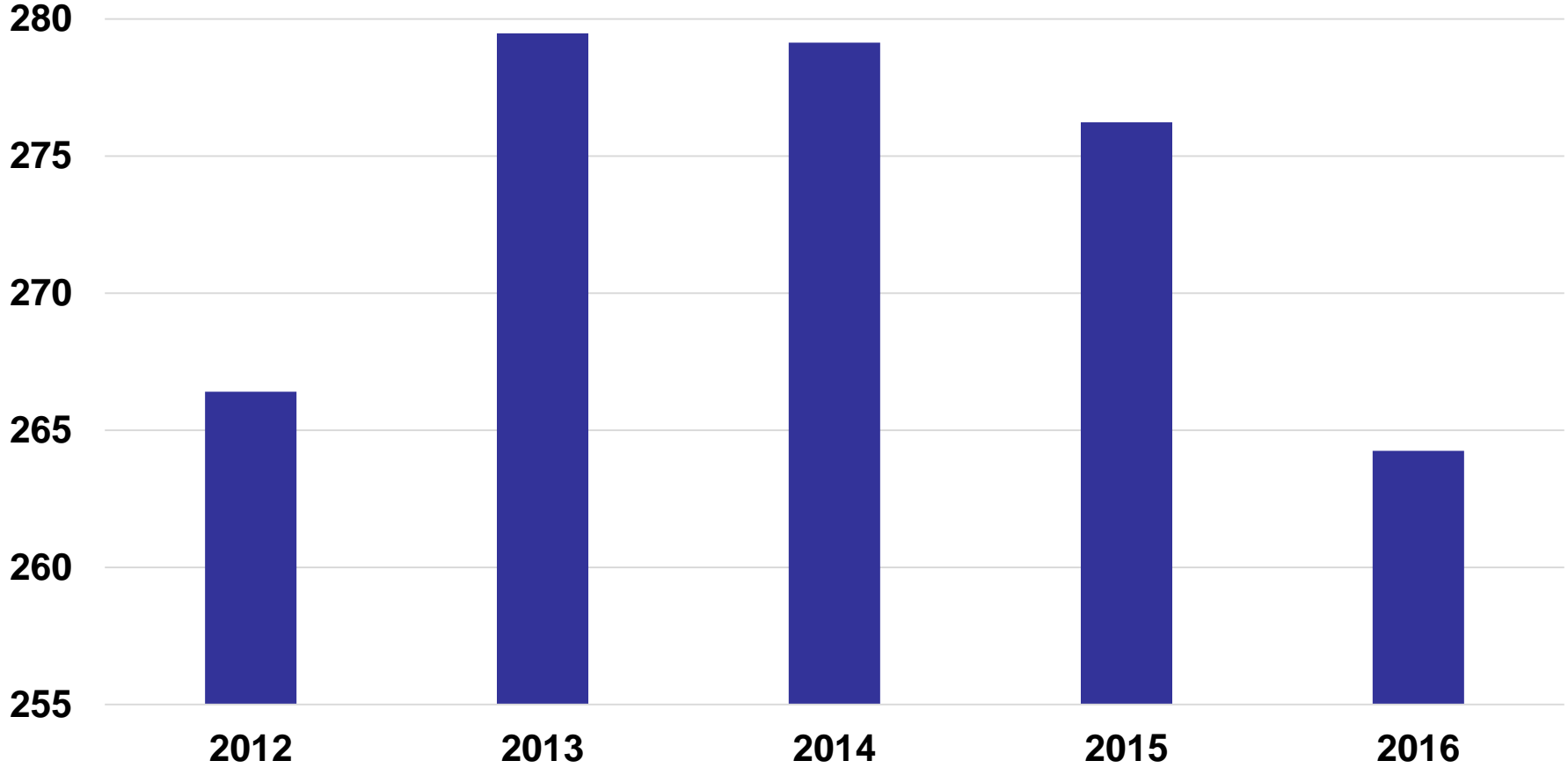

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

100 Bin Kişiyeye Düşen Personel Sayısı* (kişi)

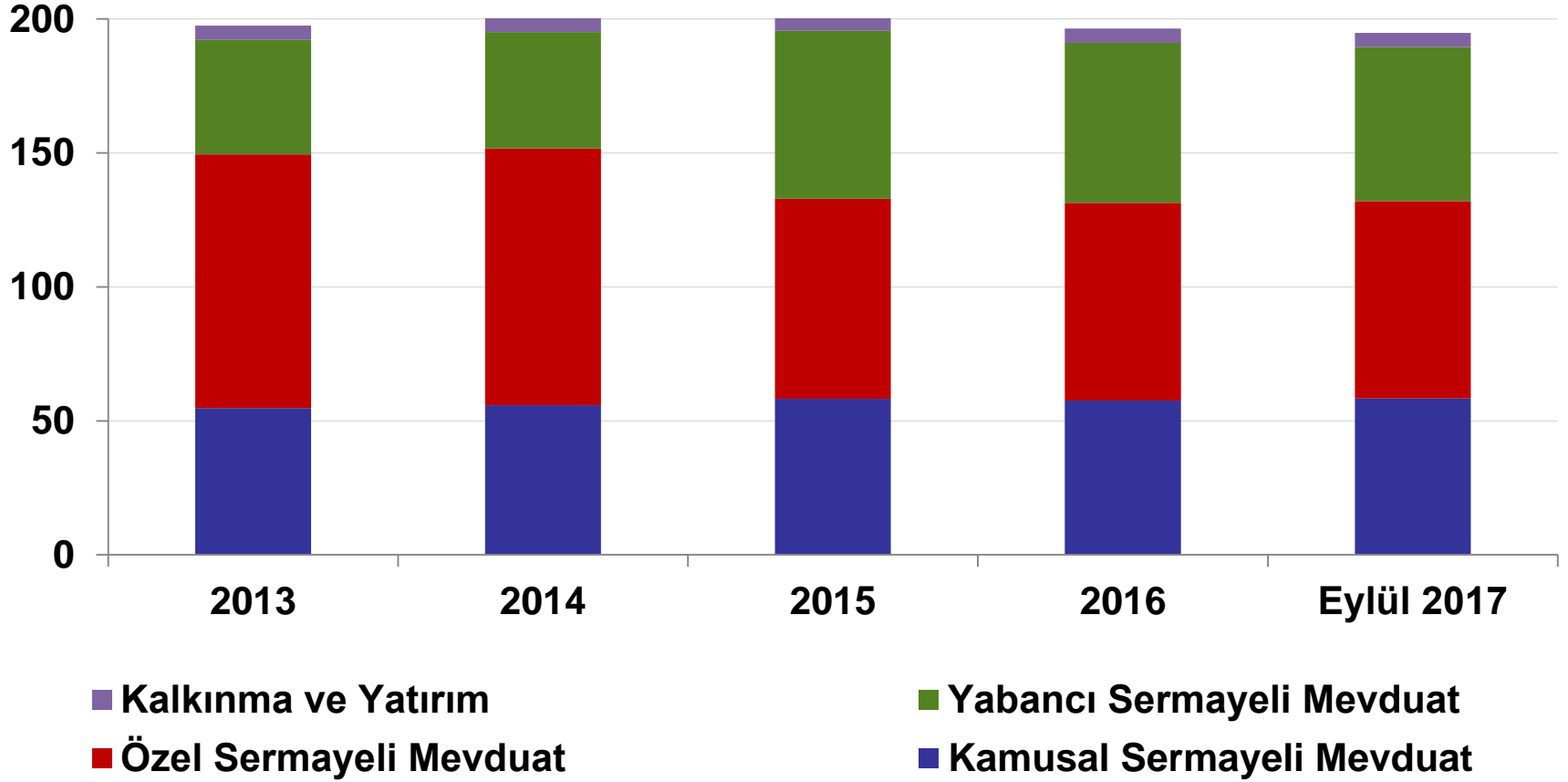

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

Personel Sayısı (Yurtdışı şubelerde çalışan personel dahil, bin kişi)

Kaynak: BDDK

Kadın / Erkek Çalışan Oranı (Yüzde)

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
Kadın	50,9	51,1	51,2	51,1	50,9
Erkek	49,1	48,9	48,8	48,9	49,1

Kaynak: TBB

Sermaye Yapısı*

(Ödenmiş sermaye bazında, Eylül 2017 itibariyle, yüzde)

	Halka Arz Edilen	Halka Arz Edilmeyen	
		Yerleşik	Yerleşik Olmayan
Sektör Toplamı	12,1	53,1	34,9
Mevduat Bankaları	15,4	35,7	48,9
Kamusal Sermayeli Bankalar	13,3	86,7	0,0
Özel Sermayeli Bankalar	25,9	55,5	18,5
Yabancı Bankalar	0,0	100,0	0,0
Tas.Mevd.Sig.Fon.Devr. Bankalar	8,8	0,7	90,5
Kalkınma ve Yatırım Bankaları	4,3	92,9	2,8

* Halka arz edilen bölümünde sahiplik dağılımı dikkate alınmamıştır.

** Sermaye yapısı, ödenmiş sermaye payları ile ağırlıklandırılarak hesaplanmıştır.

***BİST'de işlem gören hisselerdeki dağılım dahil edilmemiştir.

Kaynak: TBB

Sermaye Yapısı* (Ödenmiş sermaye bazında, yüzde)

	2012	2013	2014	2015	2016
Halka Arz Edilen	16,3	15,4	14,8	13,6	12,5
Halka Arz Edilmeyen					
Yerleşik	55,9	55,1	54,8	53,4	52,0
Yerleşik Olmayan	27,8	29,6	30,4	33,0	35,5

* Halka arz edilen bölümünde sahiplik dağılımı dikkate alınmamıştır.
Sermaye yapısı, ödenmiş sermaye payları ile ağırlıklandırılarak hesaplanmıştır.
Borsa İstanbul'da işlem gören hisselerdeki dağılım dahil edilmemiştir.

Kaynak: TBB

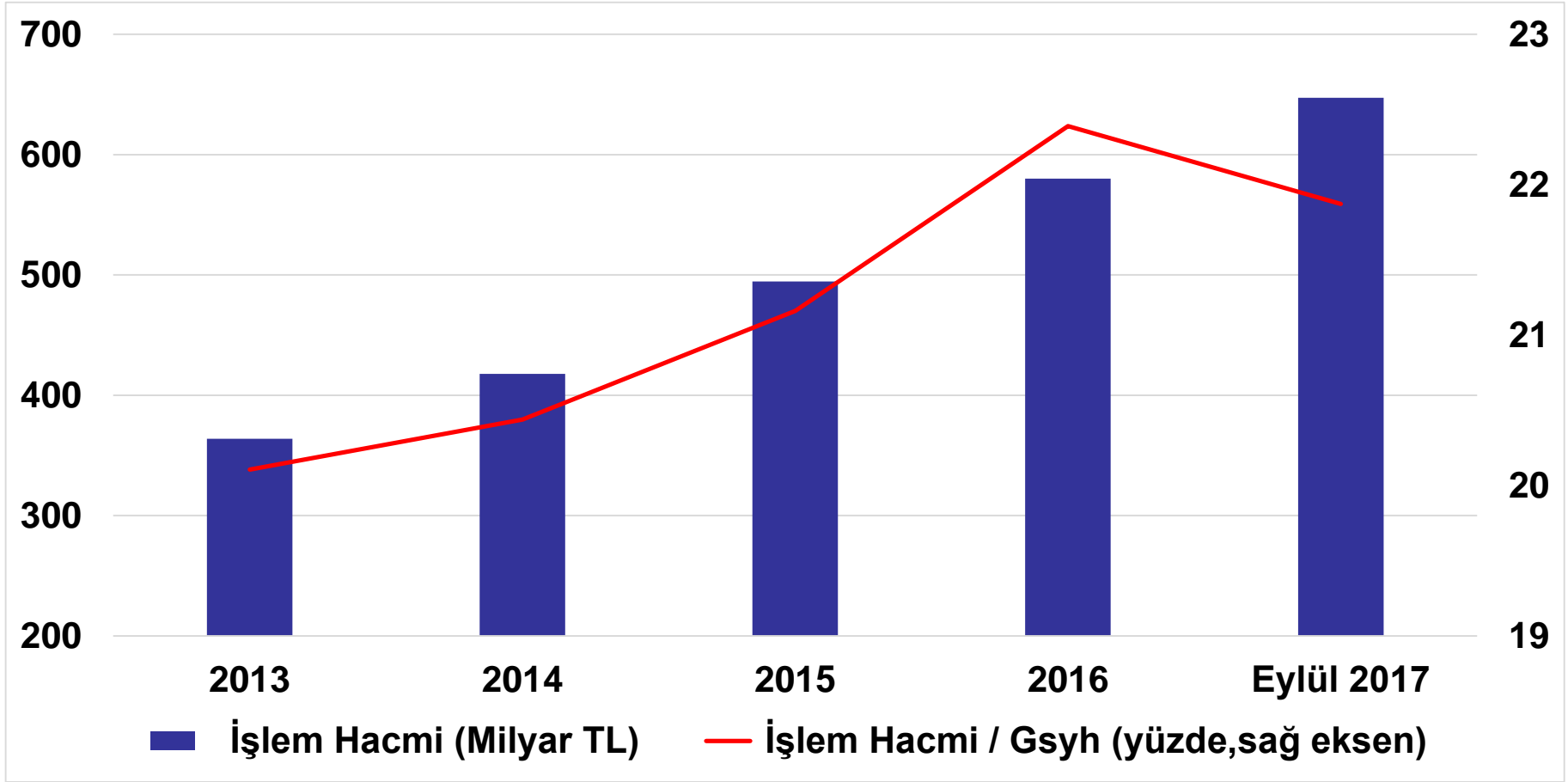
ATM, POS, Banka Kartı ve Kredi Kartı Sayısı (Bin adet)

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
ATM	42	46	48	49	49
POS	2.293	2.191	2.158	1.746	1.684
Banka Kartı	100.165	105.513	112.384	117.011	127.300
Kredi Kartı	56.835	57.005	58.215	58.795	61.251

Kaynak: BKM

Banka Kartı İşlem Hacmi

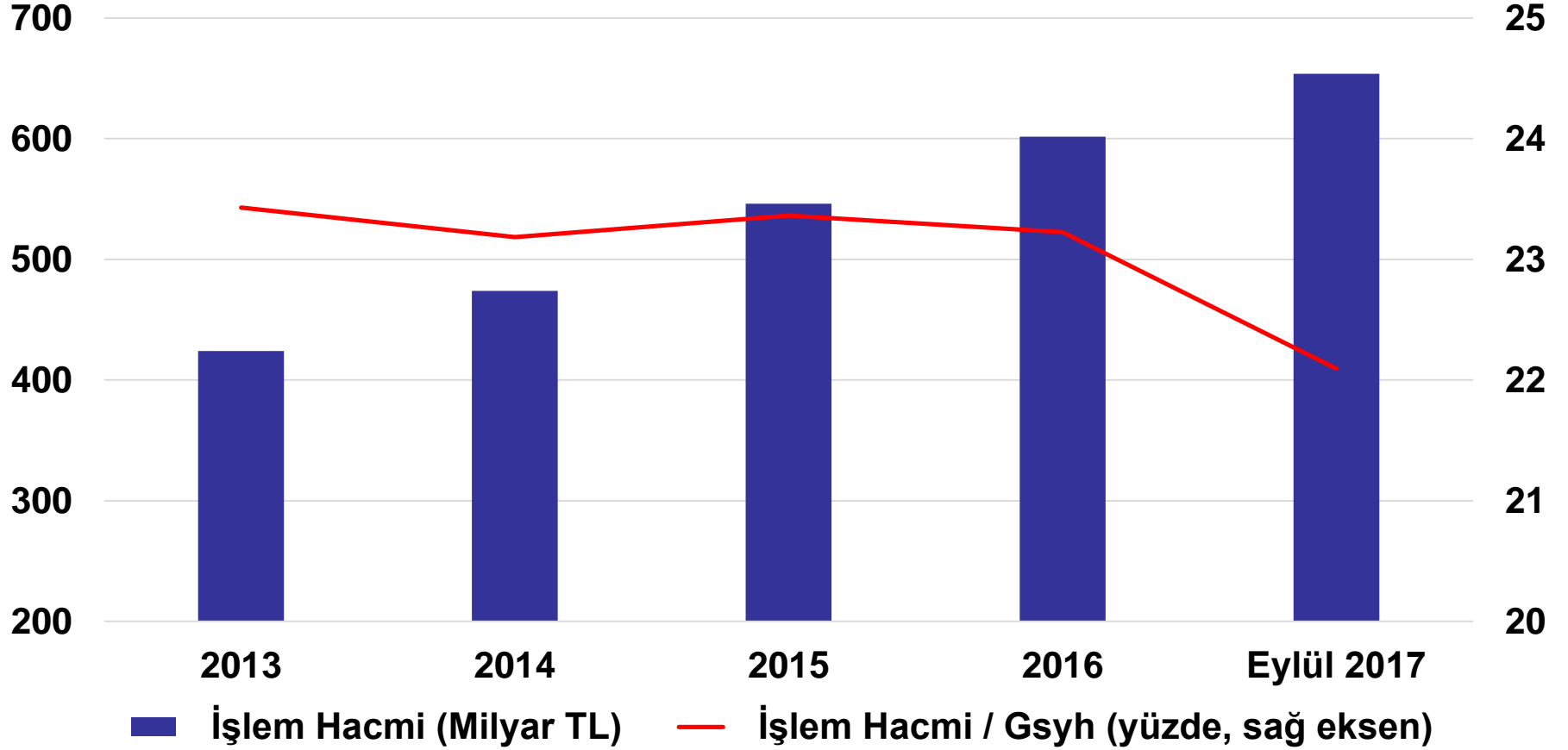

Kaynak: BKM

Yeni gsyh verileri kullanılmıştır

Kredi Kartı İşlem Hacmi

Kaynak: BKM

Yeni gsyh verileri kullanılmıştır

İnternet Bankacılığı Kullanan Kişi Sayısı ve Toplam İşlem Hacmi

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
Aktif Müşteri Sayısı* (Milyon)	12,4	14,3	17,4	18,7	13,8
İşlem Hacmi (Milyar TL)	2.153	2.561	3.075	3.496	4.389
İşlem Hacmi/Gsyh** (yüzde)	119	125	132	135	148

Mart 2017 döneminden başlayarak rapora dijital bankacılık istatistikleri de ilave edilmiş olup ayrıca internet bankacılığı ve mobil bankacılık tanımlarında güncellemeler yapılmıştır.

*Aktif müşteri sayısı: Son bir yıl içinde en az bir kez sisteme giriş yapmış müşteri sayısı.

** : Yeni gsyh verileri kullanılmıştır

Kaynak: TBB

Mobil Bankacılığı Kullanan Kişi Sayısı ve Toplam İşlem Hacmi

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
Aktif Müşteri Sayısı (Milyon)	3,2	6,7	12,2	19,2	26,5
İşlem Hacmi (Milyar TL)	88	218	555	1.011	1.806
İşlem Hacmi/Gsyh (yüzde)	5	11	24	39	61

Mart 2017 döneminden başlayarak rapora dijital bankacılık istatistikleri de ilave edilmiş olup ayrıca internet bankacılığı ve mobil bankacılık tanımlarında güncellemeler yapılmıştır.

*Aktif müşteri sayısı: Son bir yıl içinde en az bir kez sisteme giriş yapmış müşteri sayısı.

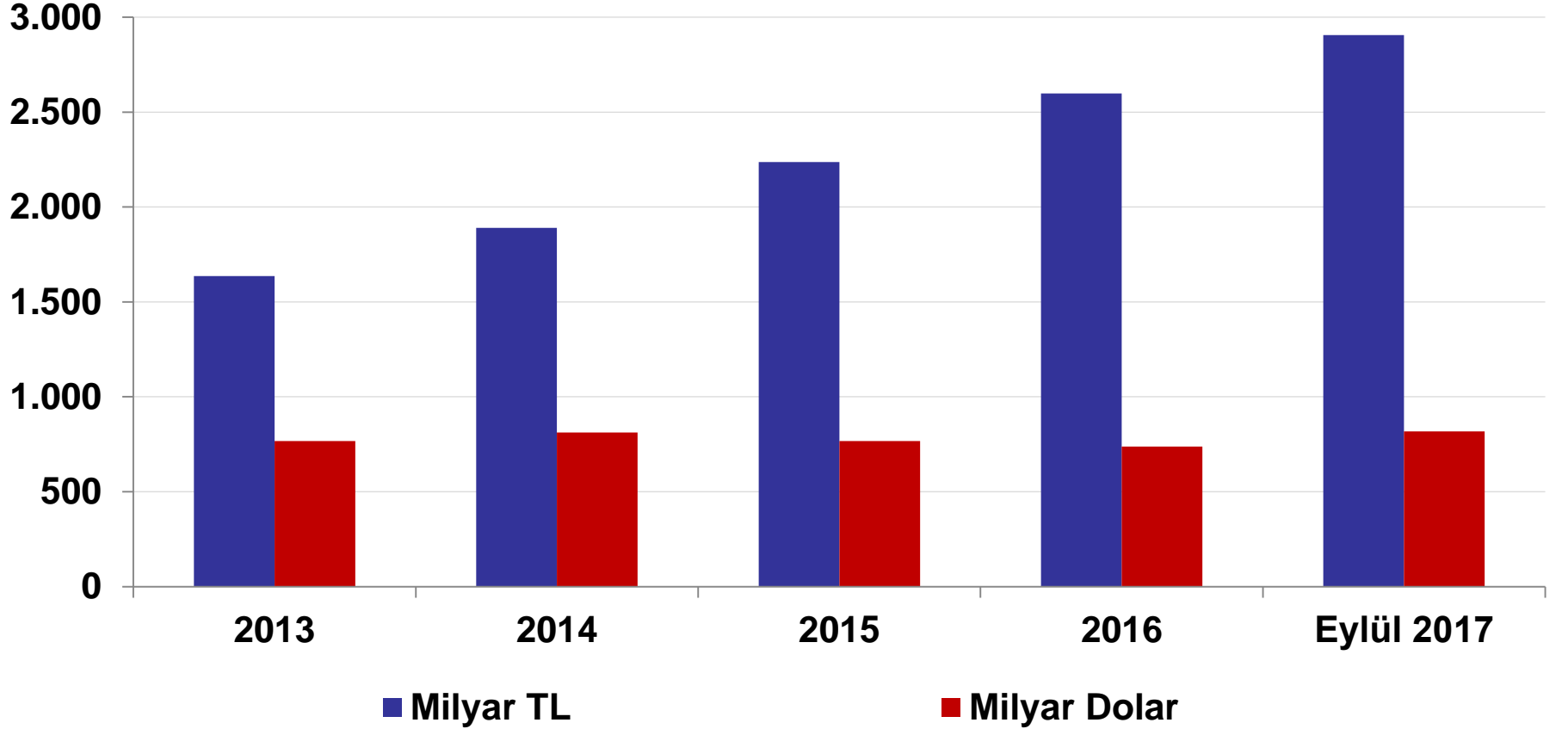
Kaynak: TBB Yeni gsyh verileri kullanılmıştır

Bilanço Göstergeleri

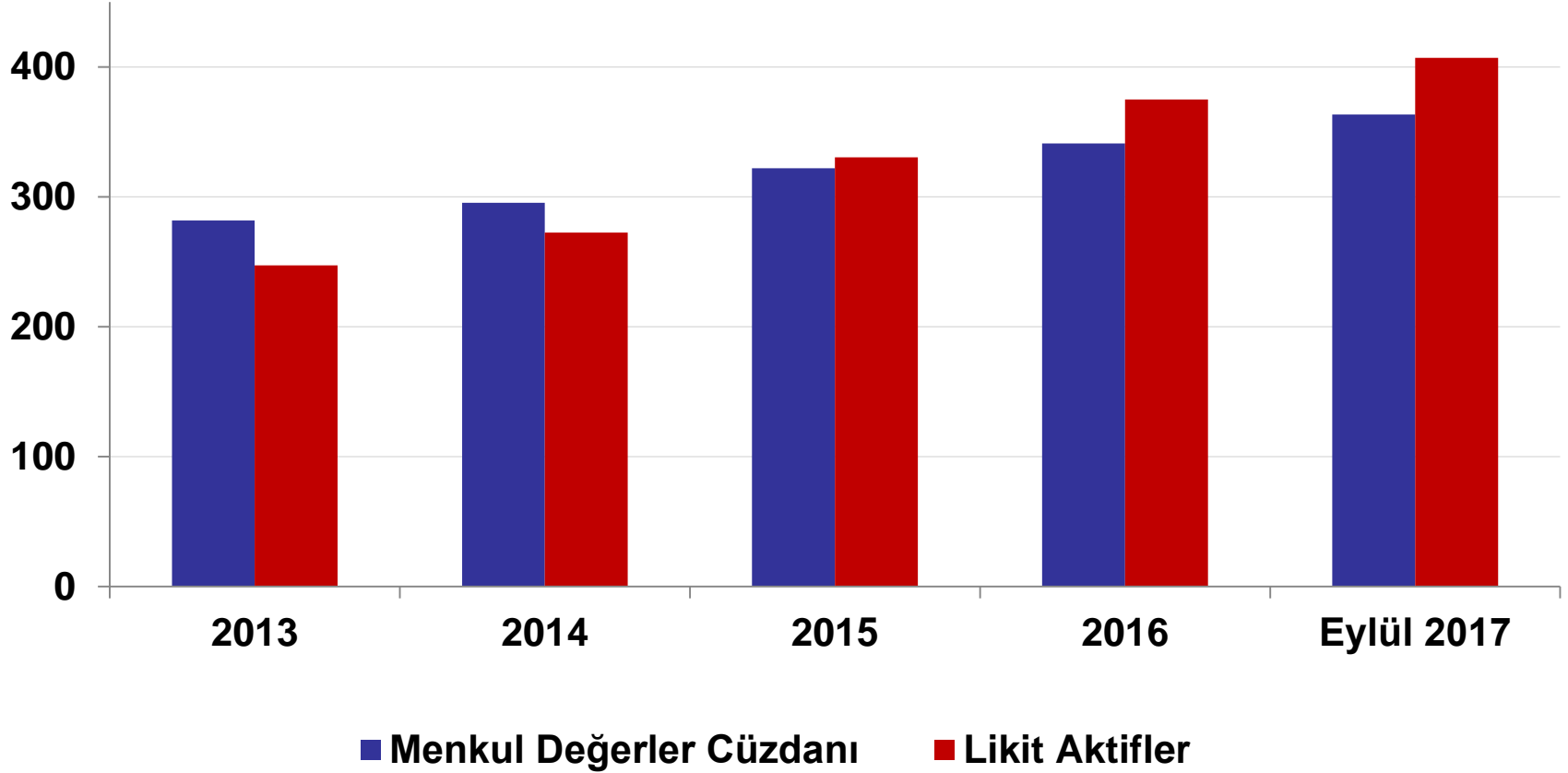
Toplam Aktifler

Kaynak: BDDK

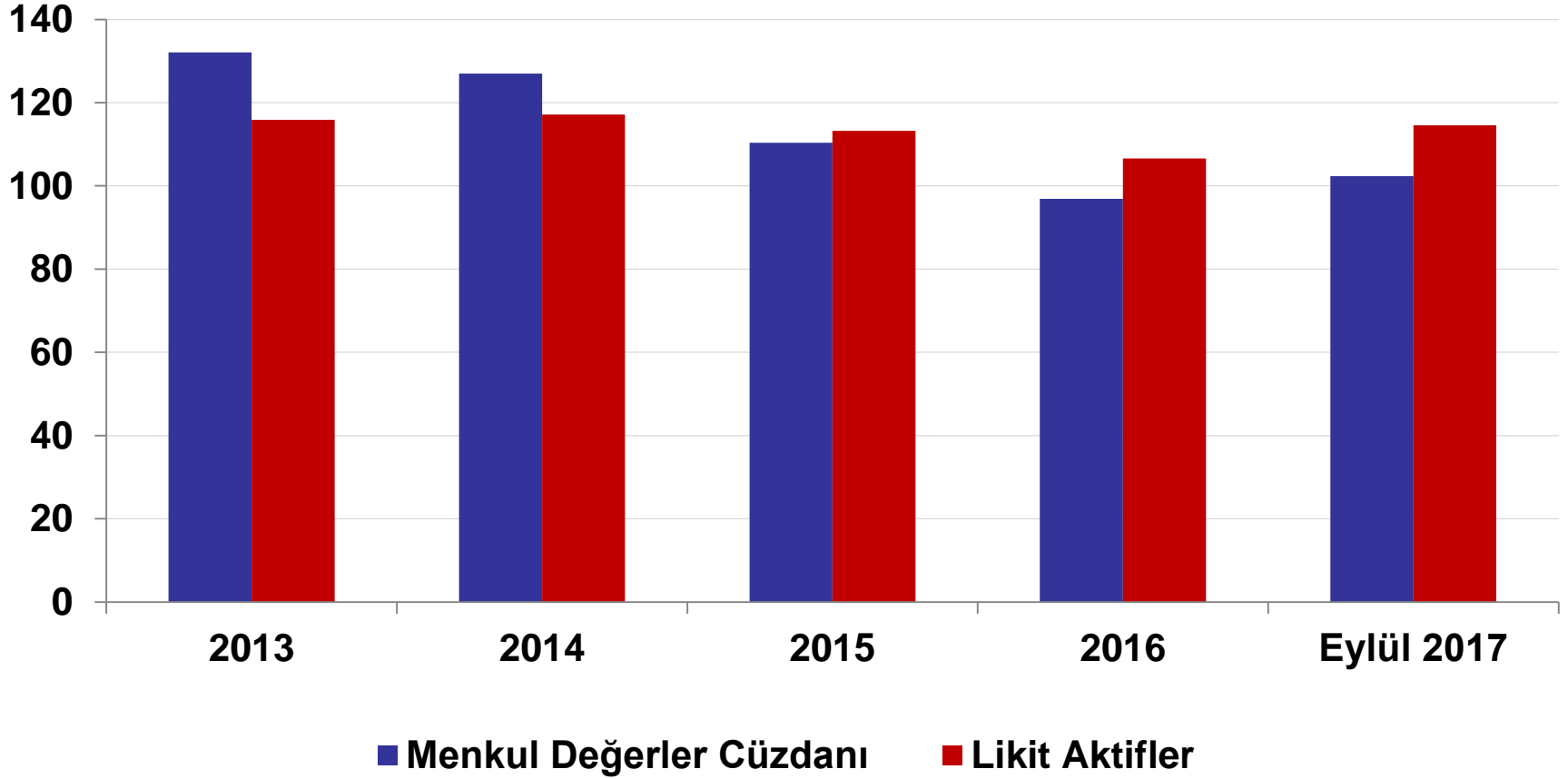
Menkul Değerler Cüzdanı ve Likit Aktifler (Milyar TL)

Kaynak: BDDK

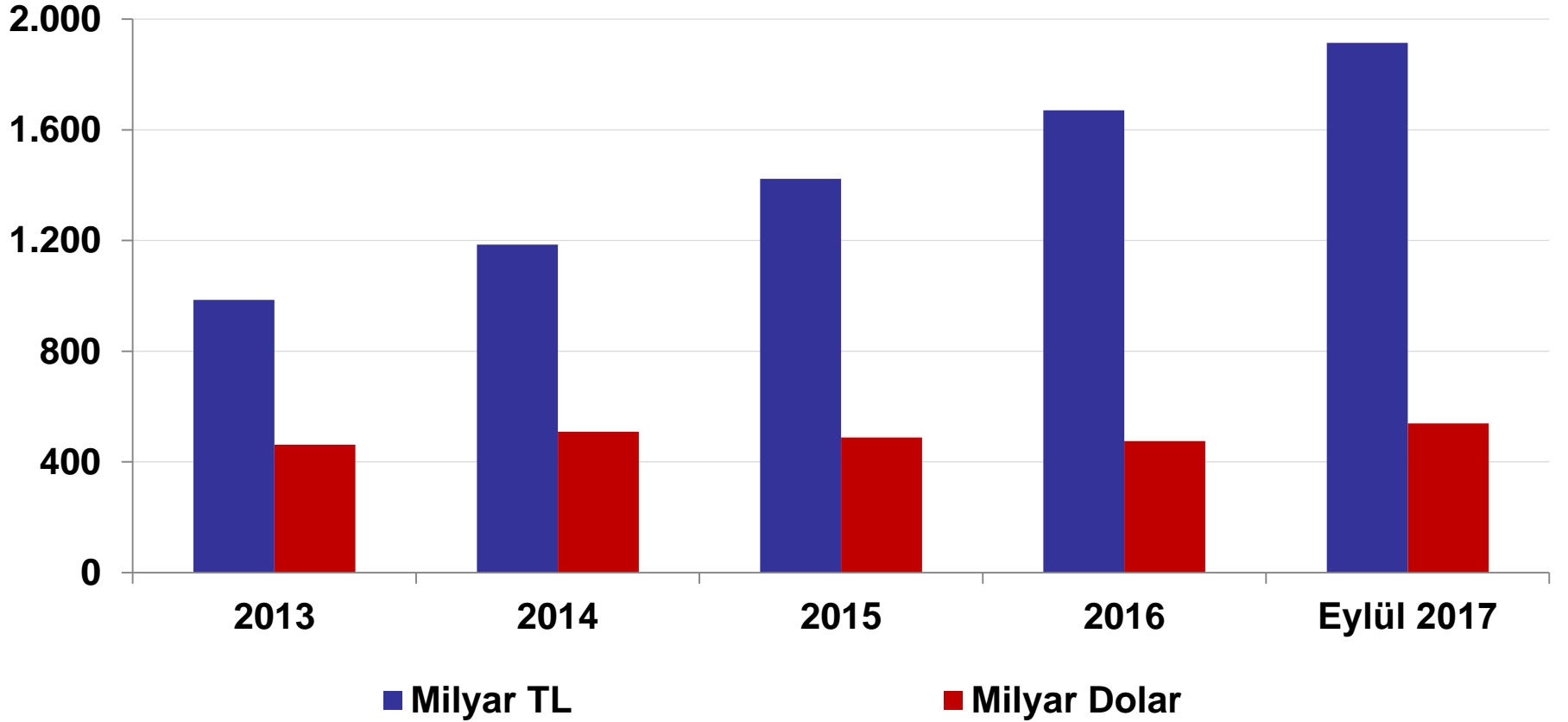
Menkul Değerler Cüzdanı ve Likit Aktifler (Milyar Dolar)

Kaynak: BDDK

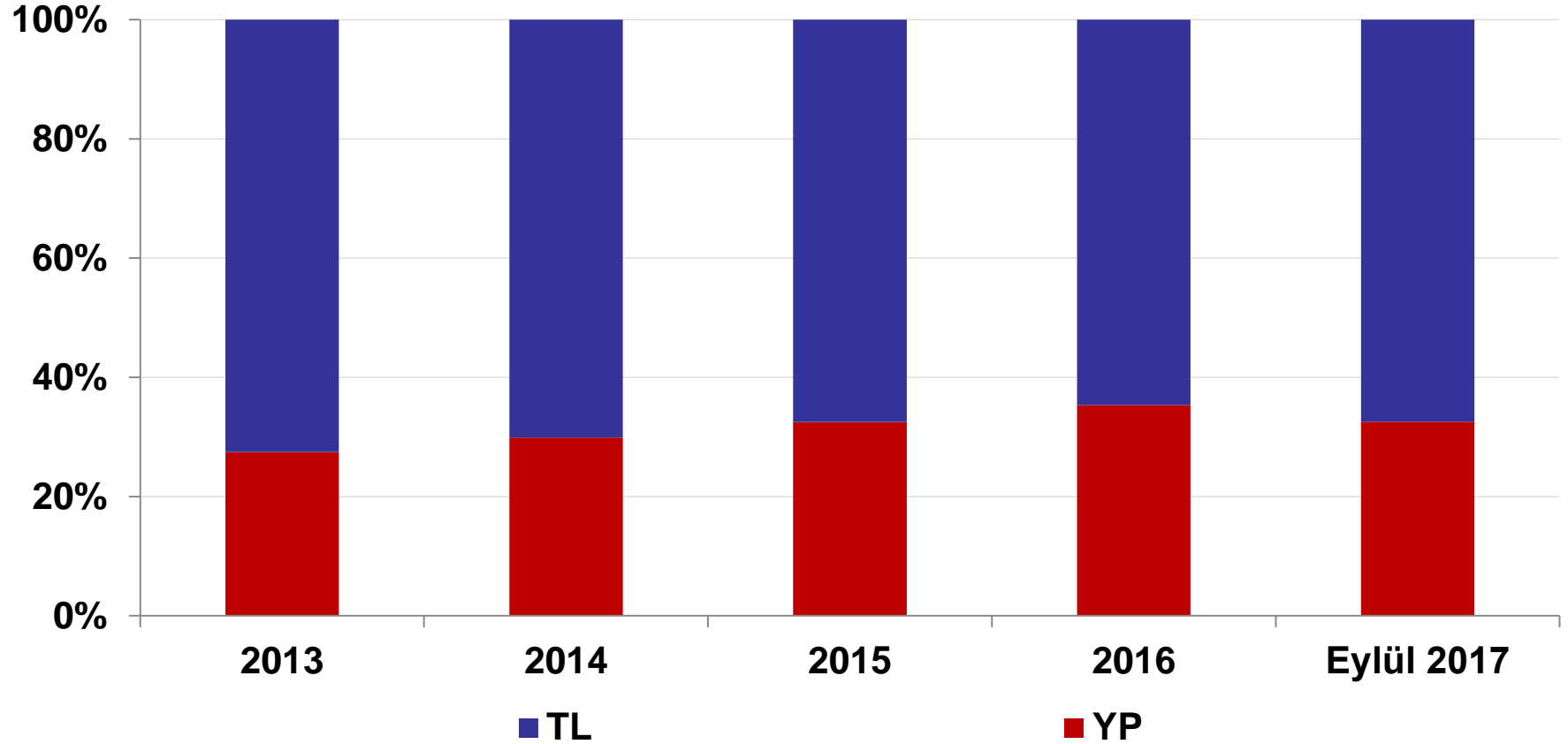
Kredi ve Alacaklar

Kaynak: BDDK

Kredilerin TL / YP Dağılımı (Yüzde)

Kaynak: BDDK

Kredi Türleri*

(12 aylık büyüme, yüzde)

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
Toplam	31	16	20	17	24
Bireysel	25	1	10	10	17
-Kredi kartları	23	-7	11	8	10
-Konut	28	14	14	15	21
-Otomobil	6	-20	-5	4	5
-Diğer	29	17	6	7	18
Kurumsal	34	24	24	20	26
-KOBİ kredileri	37	27	17	10	23

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

Kredi Türleri*

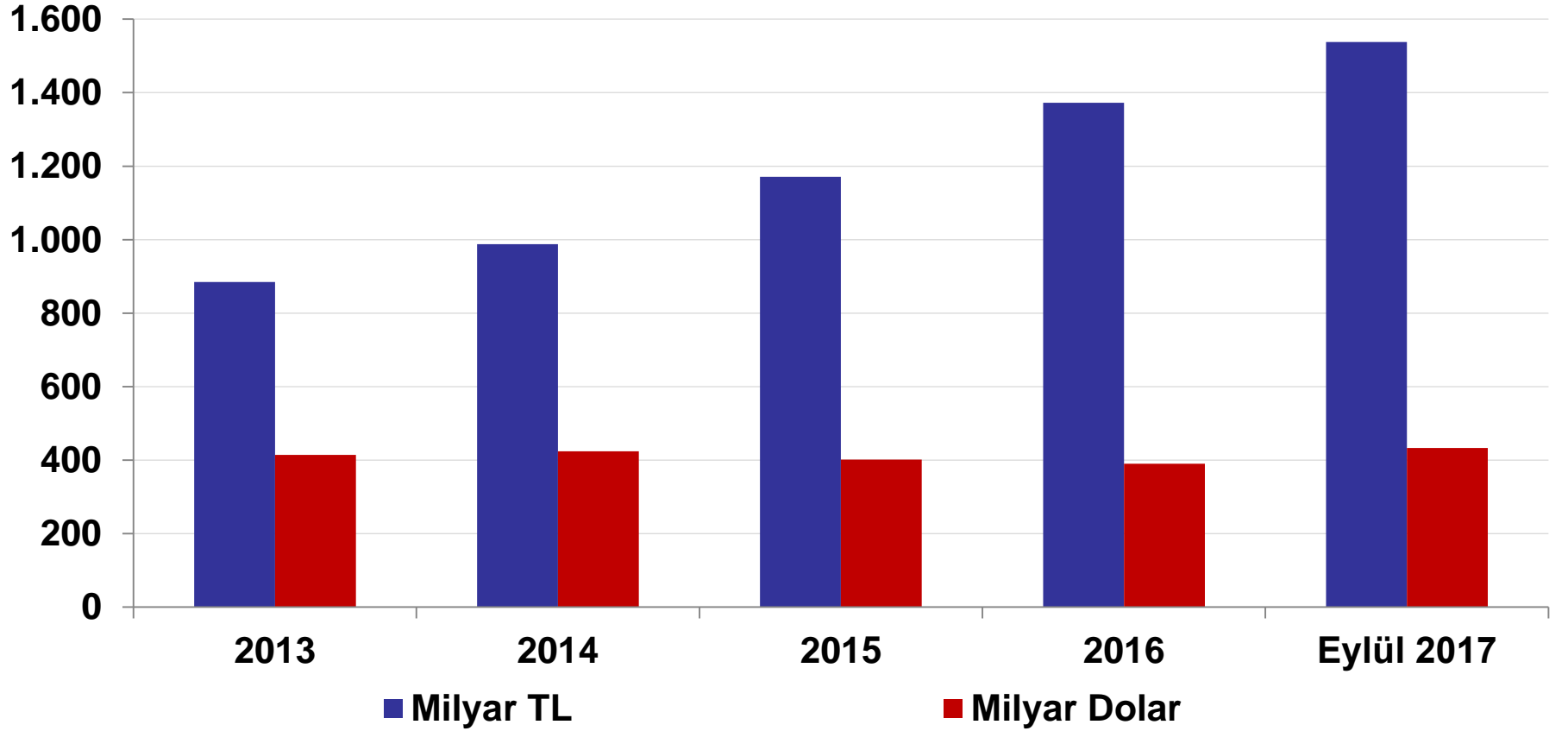
(TÜFE'ye göre düzeltilmiş 12 aylık büyüme, yüzde)

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
Toplam	22	7	10	8	11
Bireysel	16	-7	1	1	5
-Kredi kartları	14	-15	2	-1	-1
-Konut	19	4	5	6	9
-Otomobil	-1	-26	-13	-4	-5
-Diğer	20	7	-2	-1	6
Kurumsal	25	14	14	10	13
-KOBİ kredileri	27	17	8	1	11

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.
Kaynak: BDDK, TÜİK

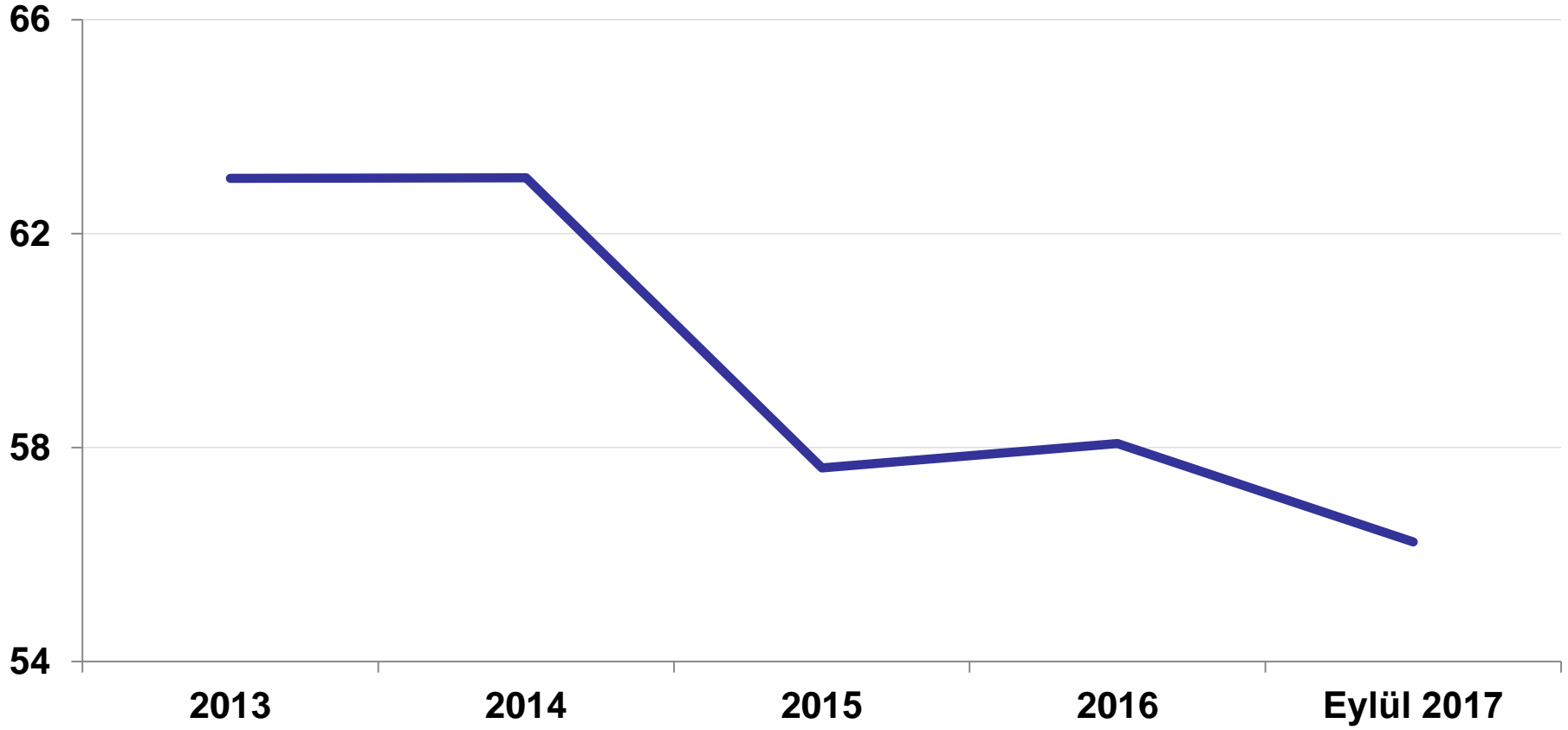
Mevduat

Kaynak: BDDK

TL Mevduat / Toplam Mevduat (Yüzde)

Kaynak: BDDK

Mevduat Türleri* (12 aylık büyüme, yüzde)

	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
TL Mevduat	14	11	8	18	12
Döviz Tevdiat Hesabı	42	13	38	14	36
Kıymetli Maden Depo Hesapları	12	-22	-32	59	90
Toplam Mevduat	22	11	18	17	22
Gerçek Kişiler	19	14	19	16	21
Resmi Kuruluşlar	20	-4	21	2	15
Ticari ve Diğer Kuruluşlar	30	10	17	20	26

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

Mevduat Türleri*

(TÜFE'ye göre düzeltilmiş 12 aylık büyüme, yüzde)

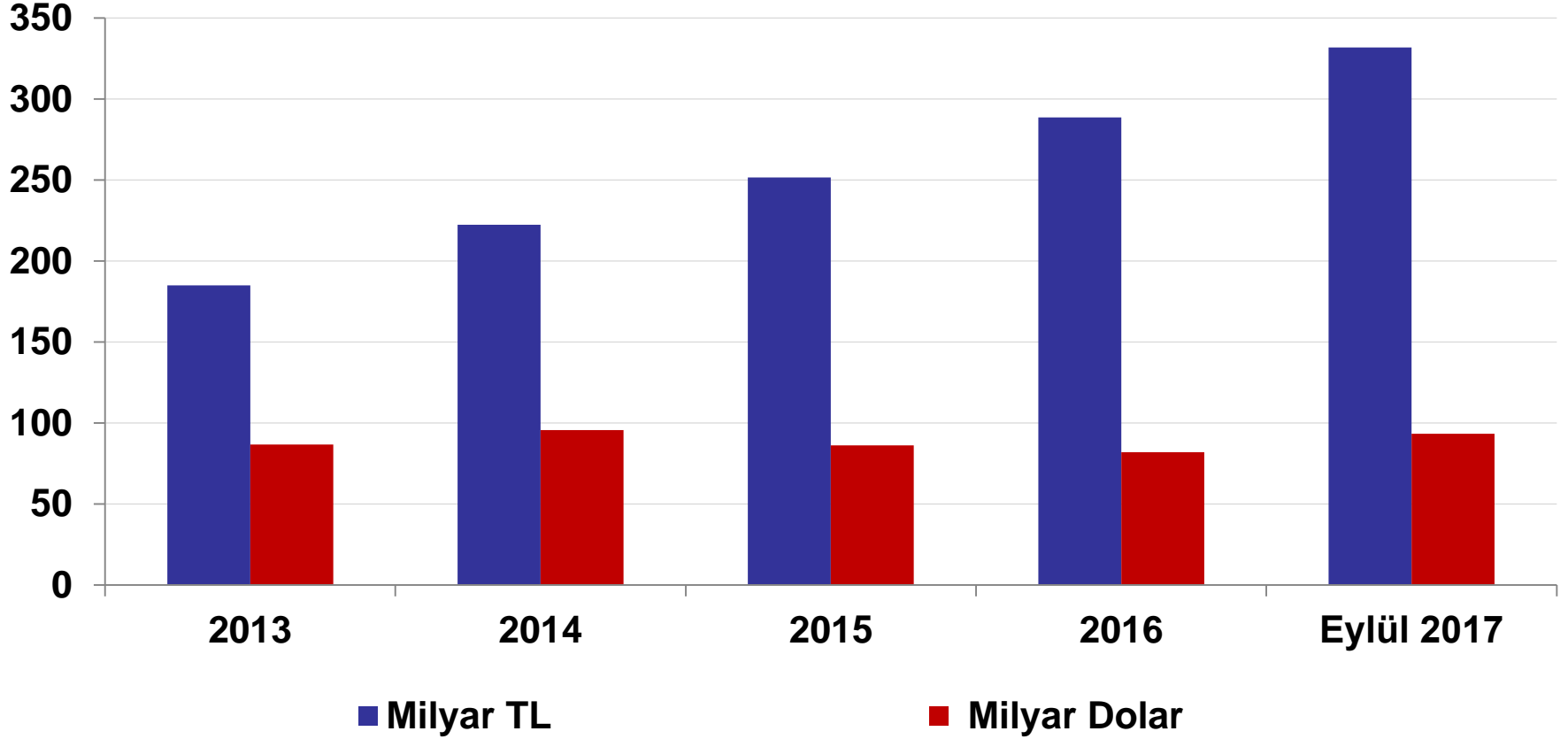
	2013	2014	2015	2016	2017 Eylül
TL Mevduat	6	2	-1	9	1
Döviz Tevdiat Hesabı	32	4	27	5	22
Kıymetli Maden Depo Hesapları	5	-29	-38	46	70
Toplam Mevduat	14	2	9	8	10
Gerçek Kişiler	10	4	9	7	8
Resmi Kuruluşlar	10	-12	11	-6	4
Ticari ve Diğer Kuruluşlar	19	1	8	10	13

*Katılım bankaları dahil edilmiştir.

Kaynak: BDDK

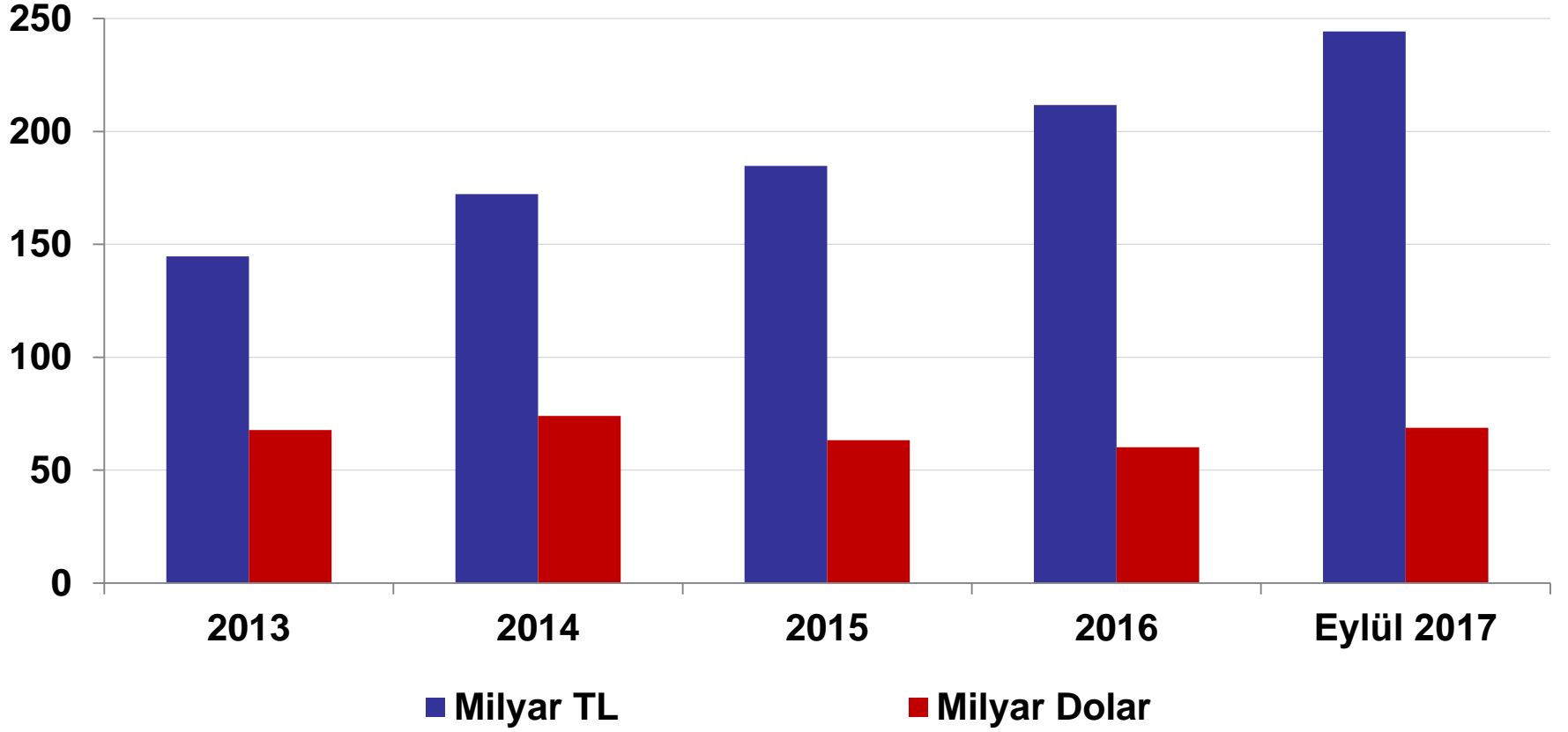
Özkaynaklar

Kaynak: BDDK

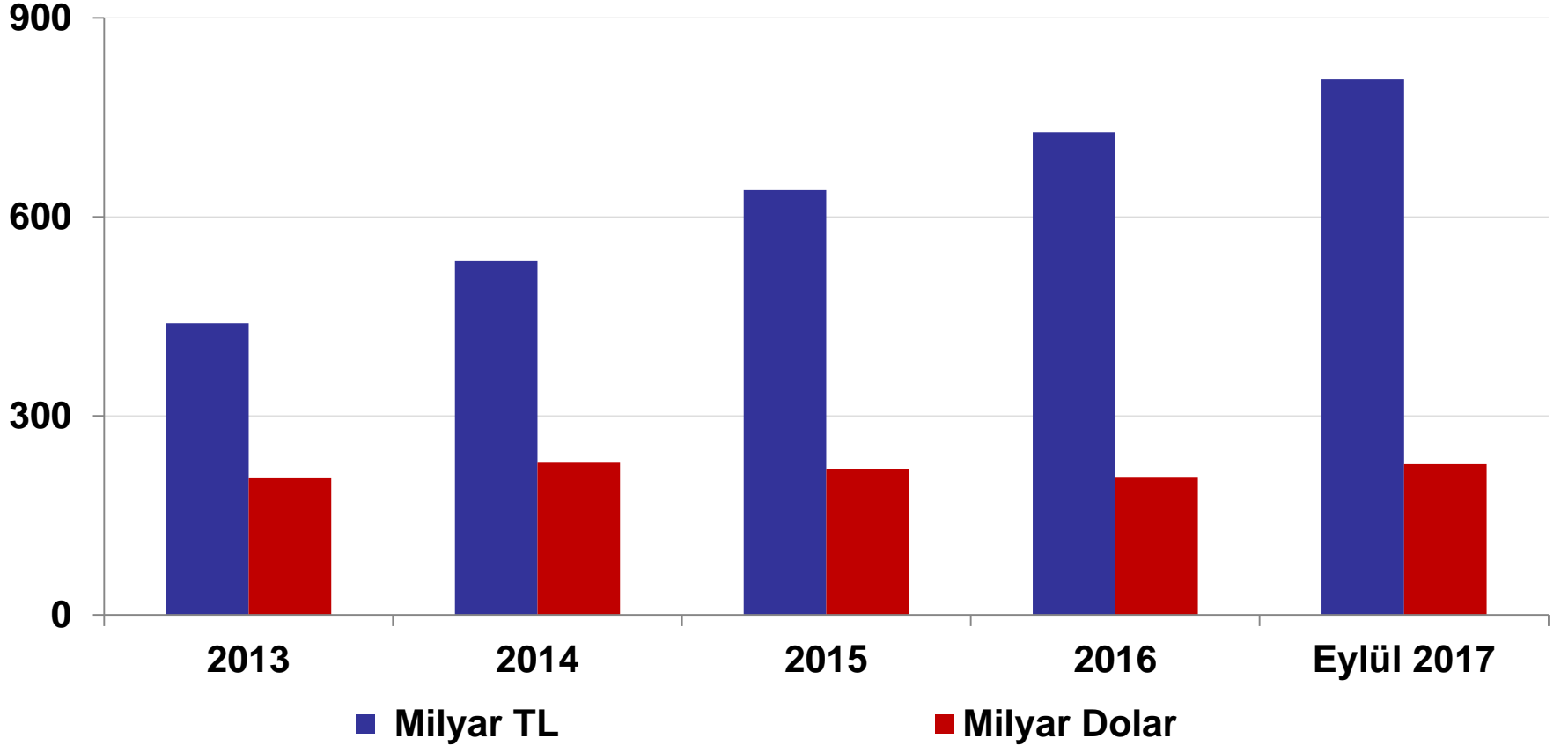
Serbest Özkaynaklar

Kaynak: BDDK

Mevduat Dışı Kaynaklar

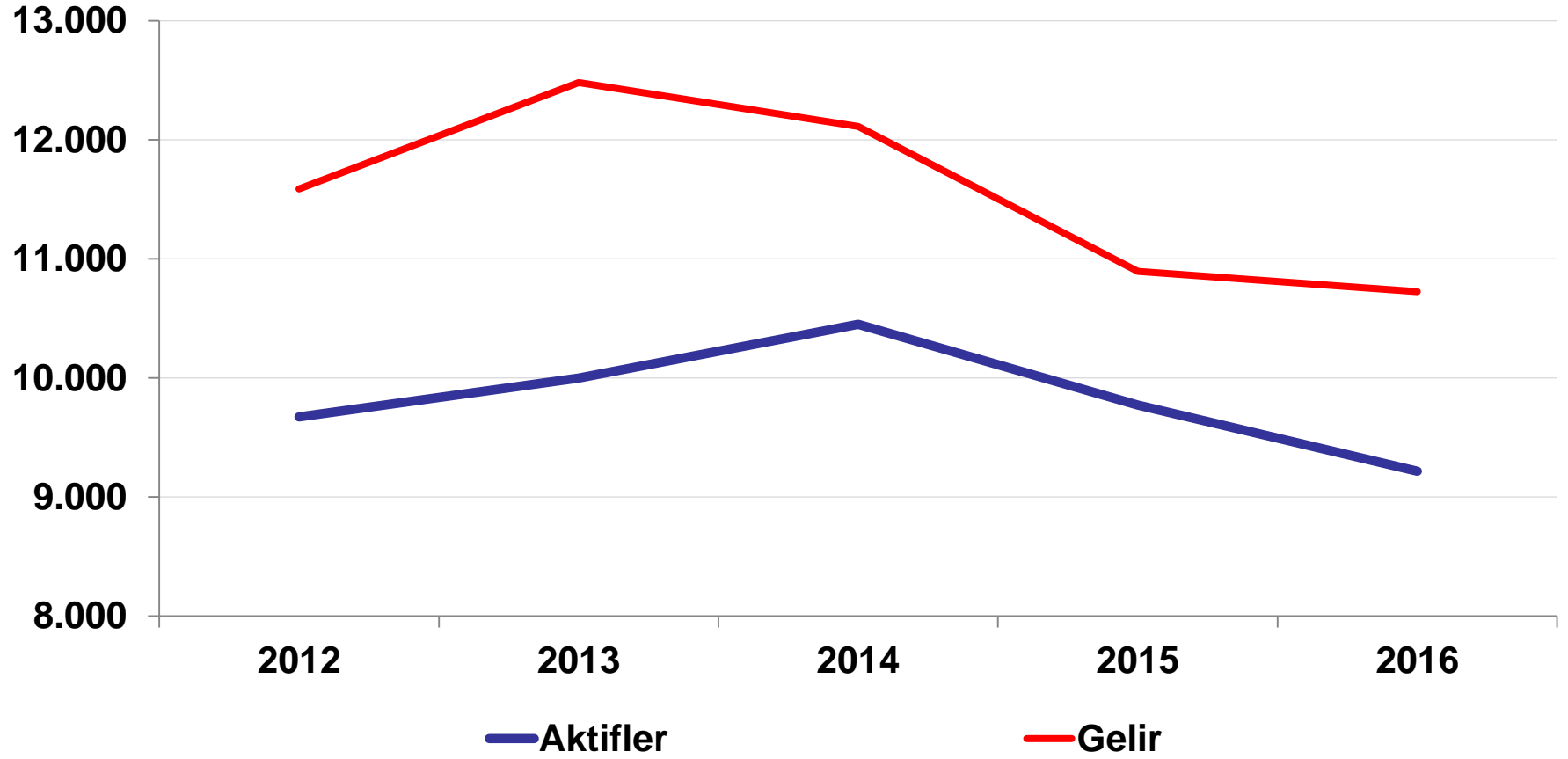
Kaynak: BDDK

Seçilmiş Göstergeler

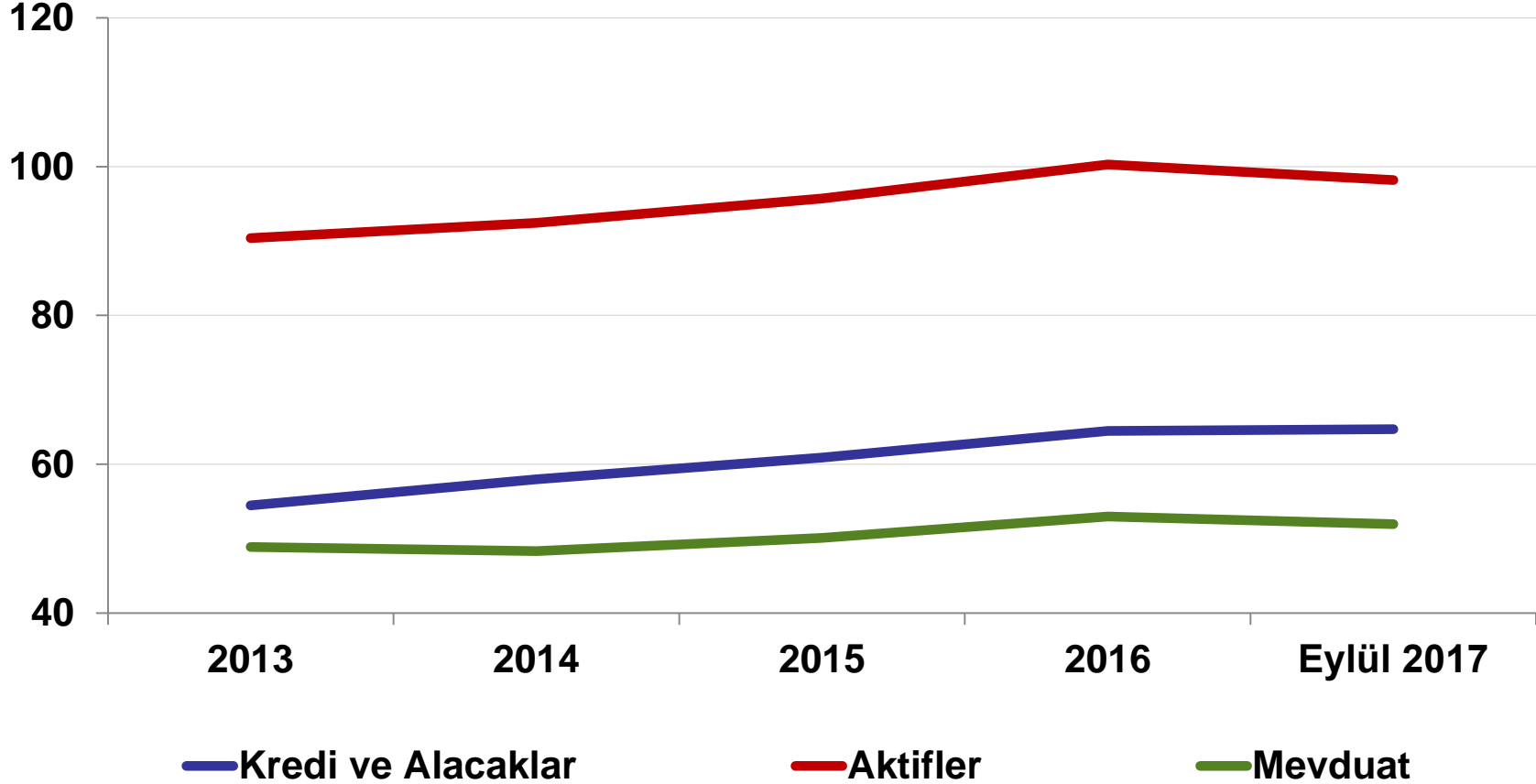
Kişi Başına Ortalama Aktif ve gsyh (Dolar)

Kaynak: BDDK, TUIK Yeni gsyh verileri kullanılmıştır

Seçilmiş Bilanço Kalemlerinin GSYH'ya Oranları (Yüzde)

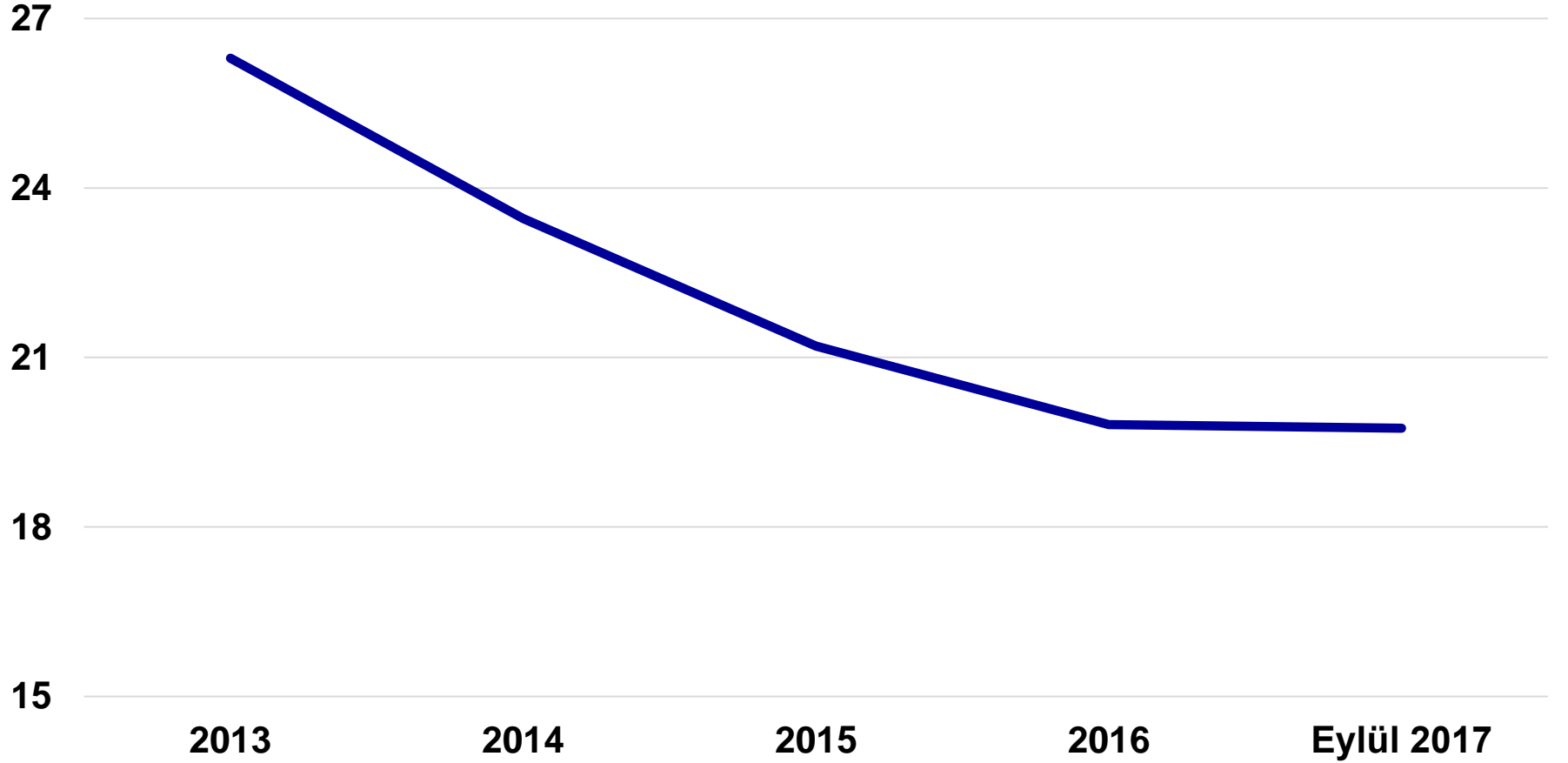

Kaynak: TÜİK, BDDK

Yeni gsyh verileri kullanılmıştır

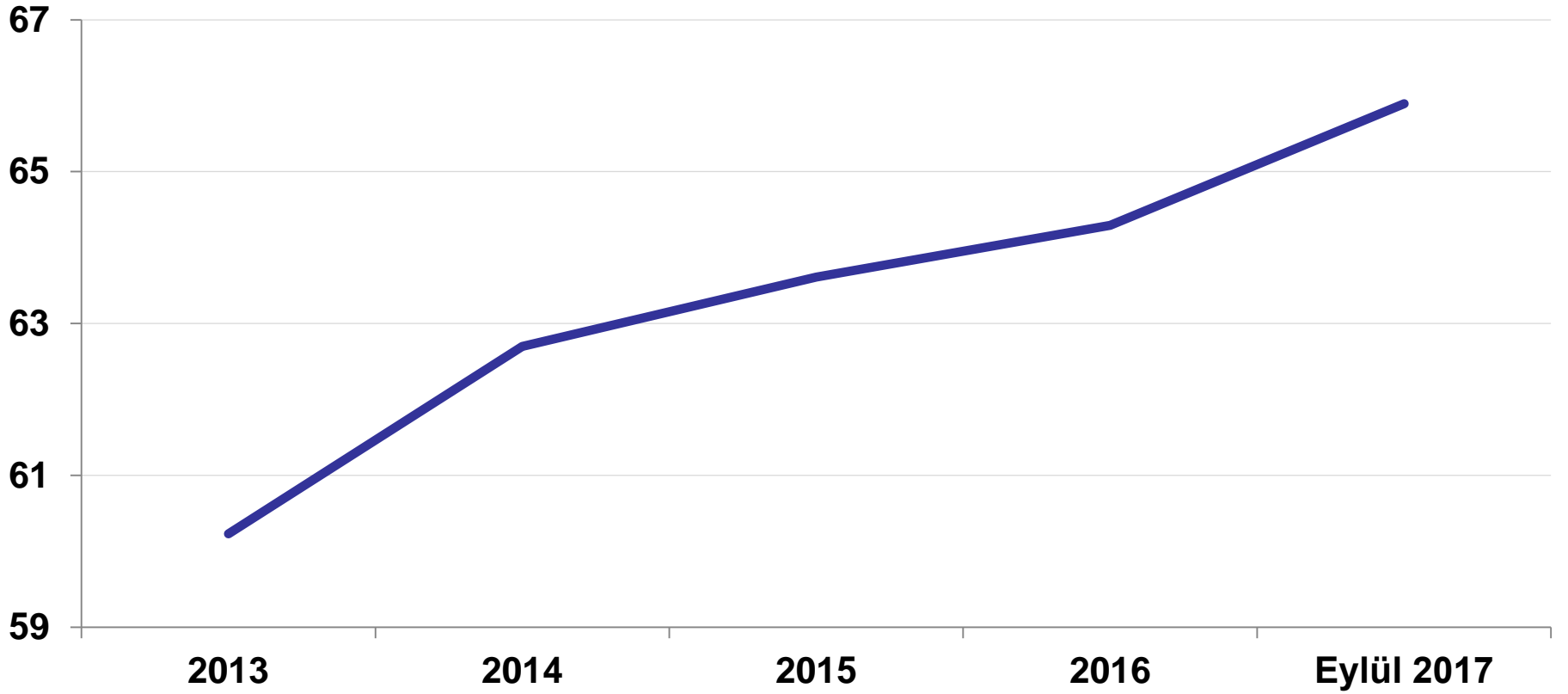
Kamu İç Borç Stoku / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

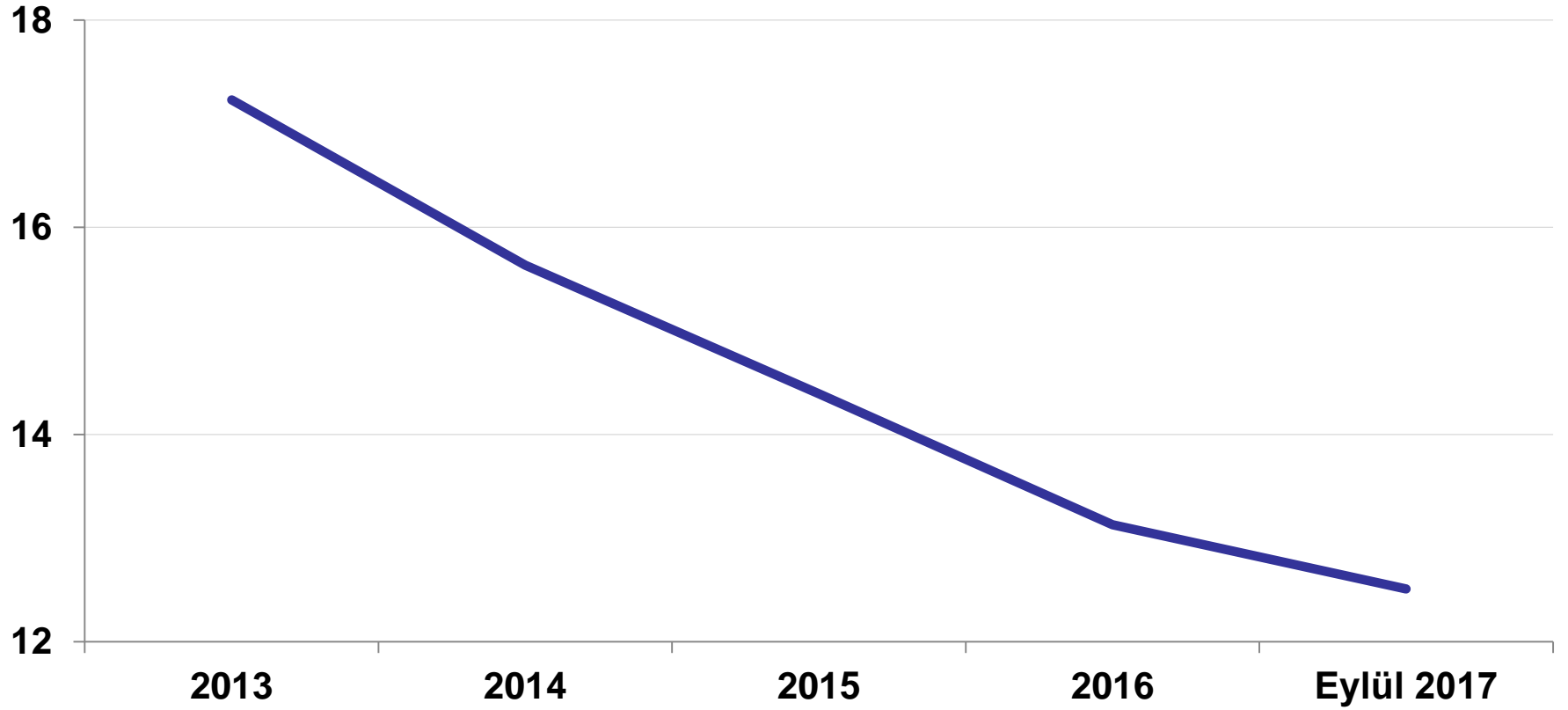
Kredi ve Alacaklar / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

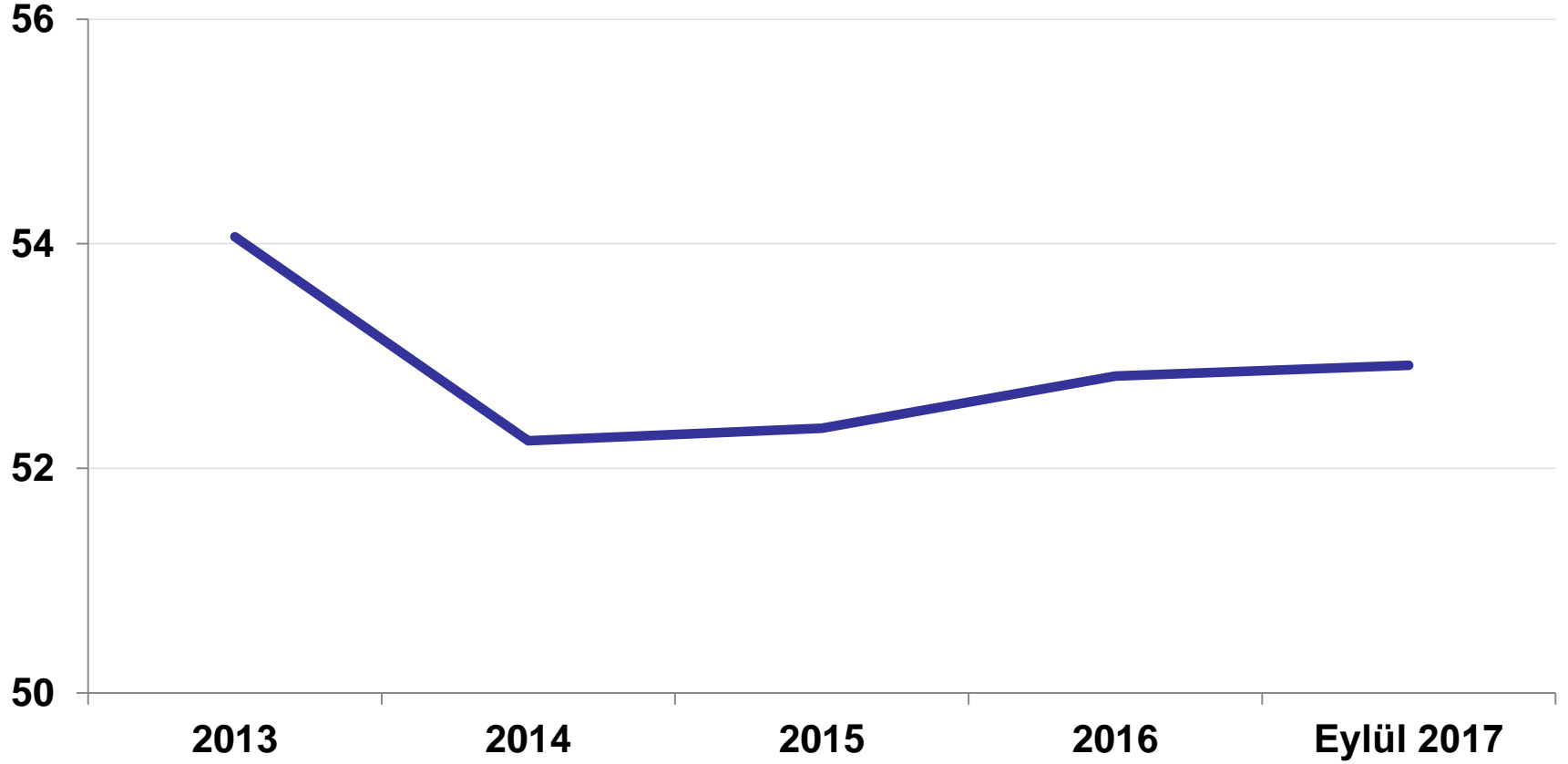
Menkul Değerler Cüzdanı / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

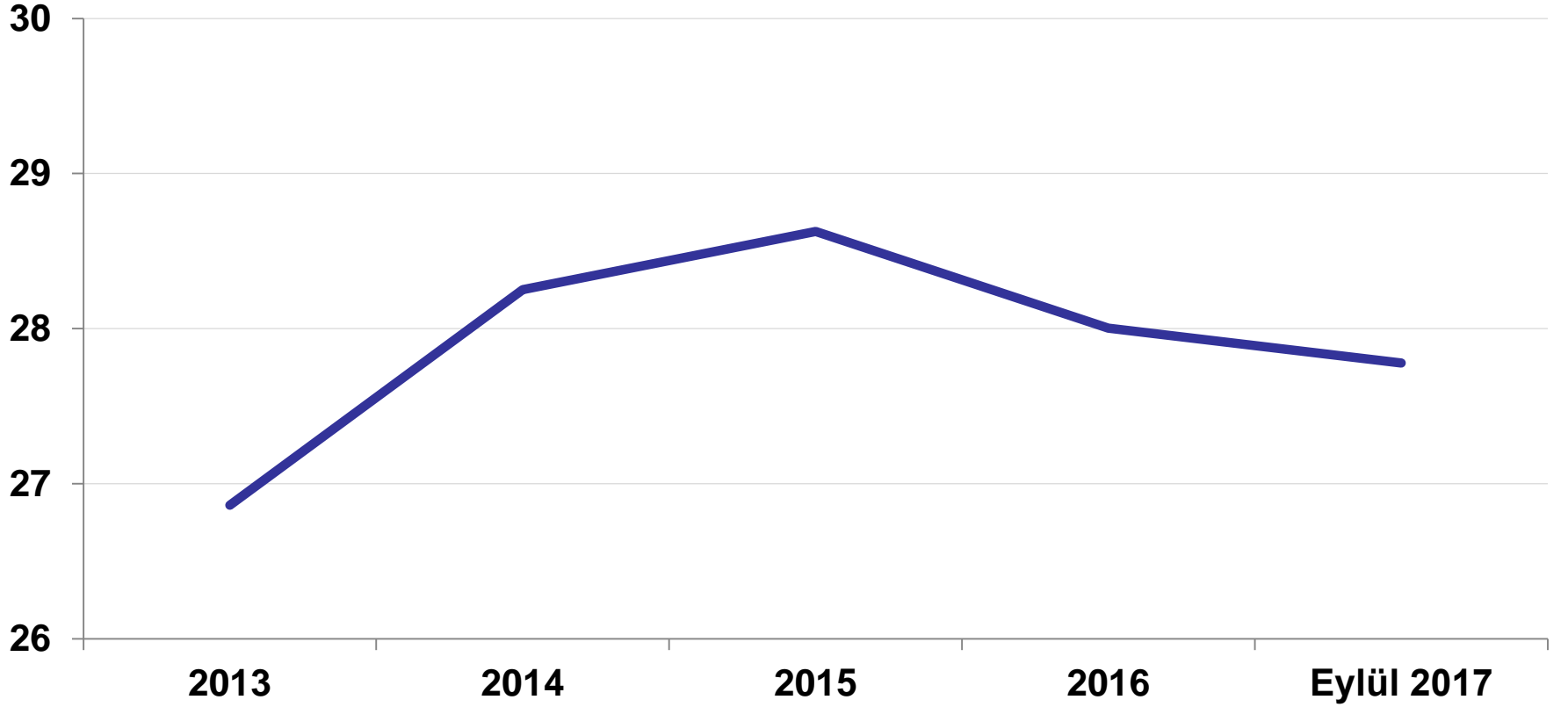
Mevduat / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

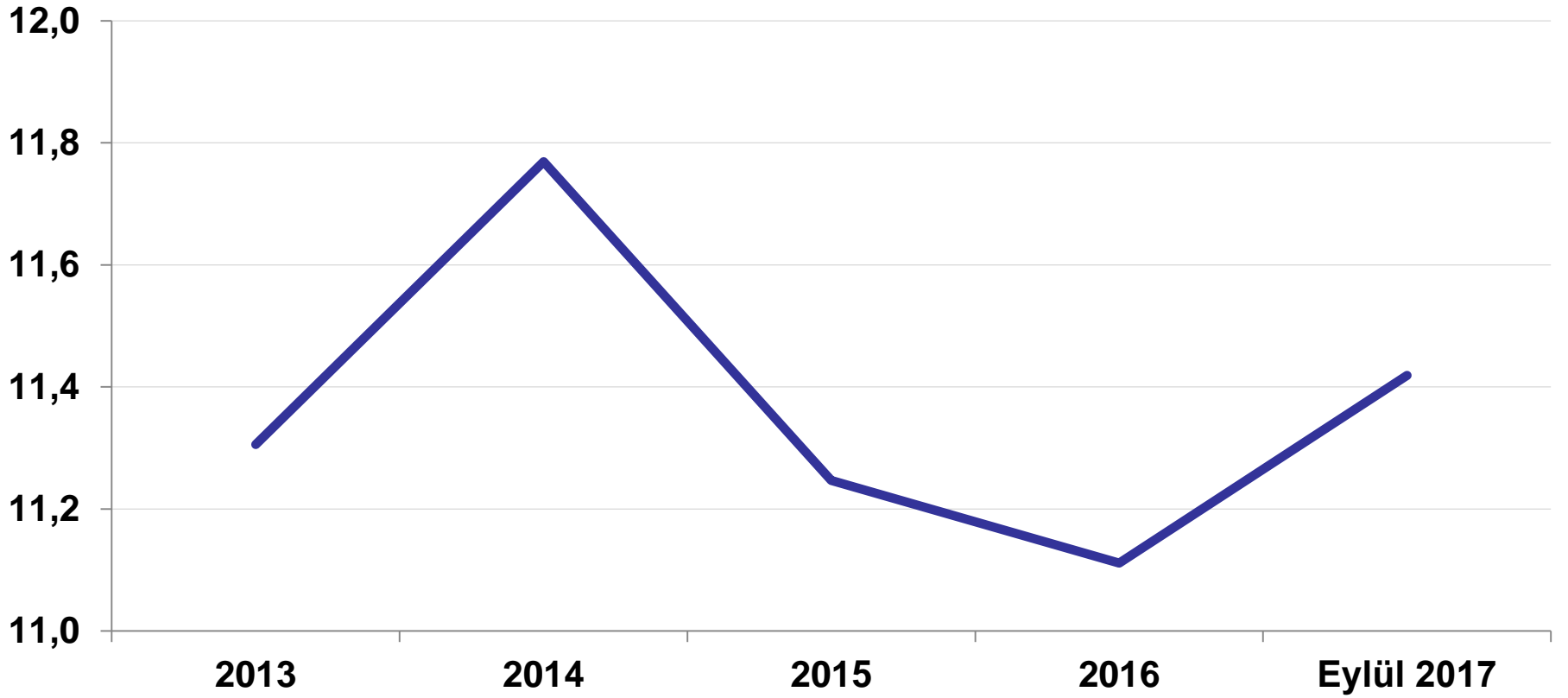
Mevduat Dışı Kaynaklar / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

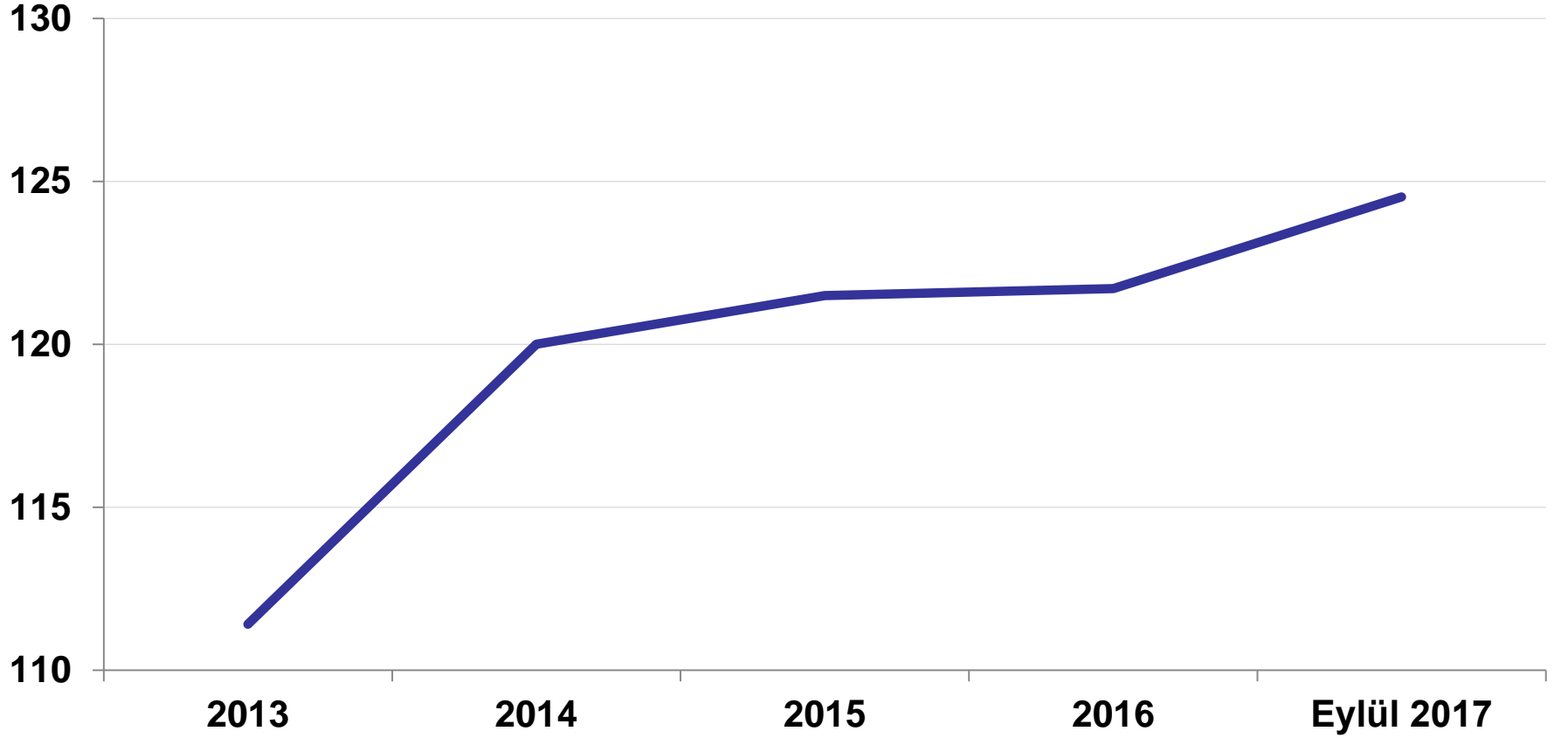
Özkaynaklar / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

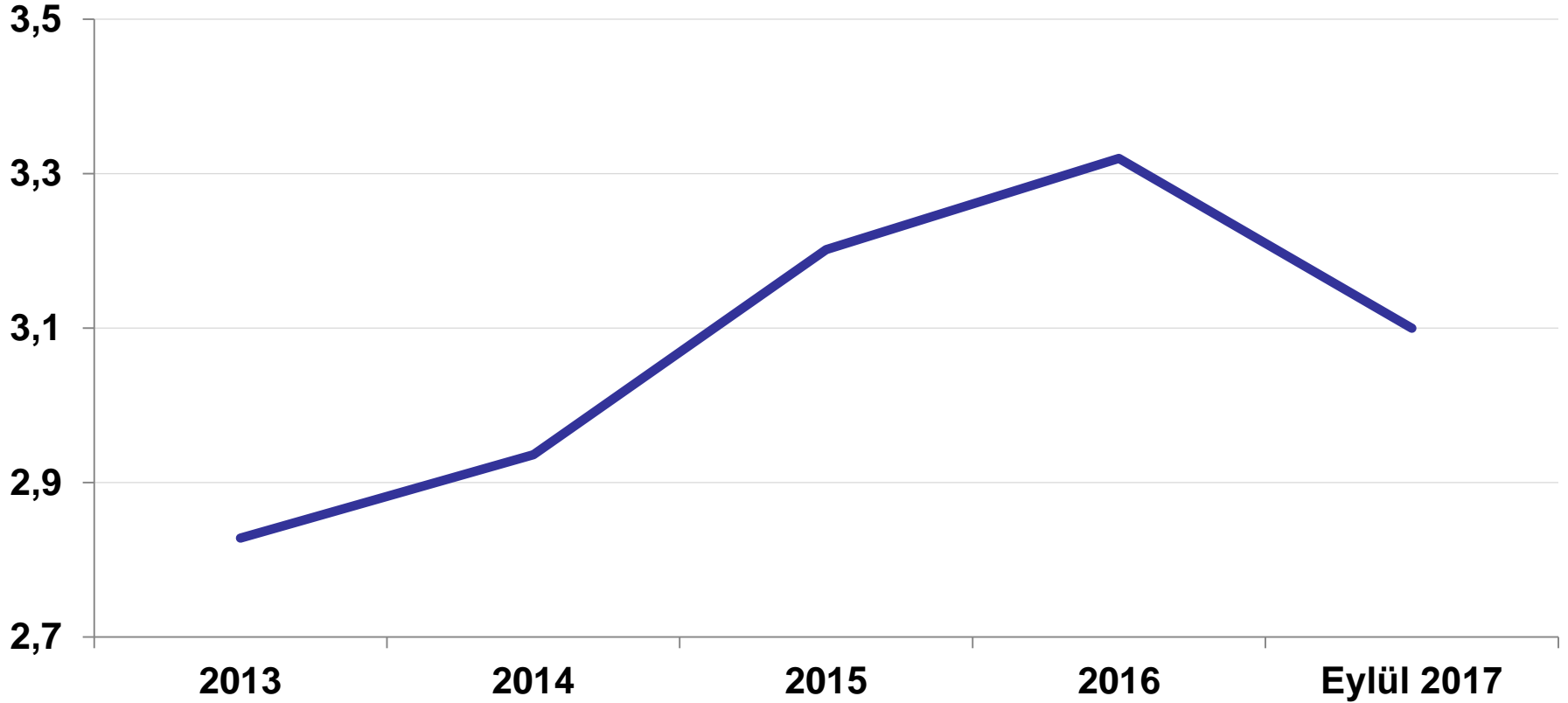
Kredi ve Alacaklar / Mevduat (Yüzde)

Kaynak: BDDK

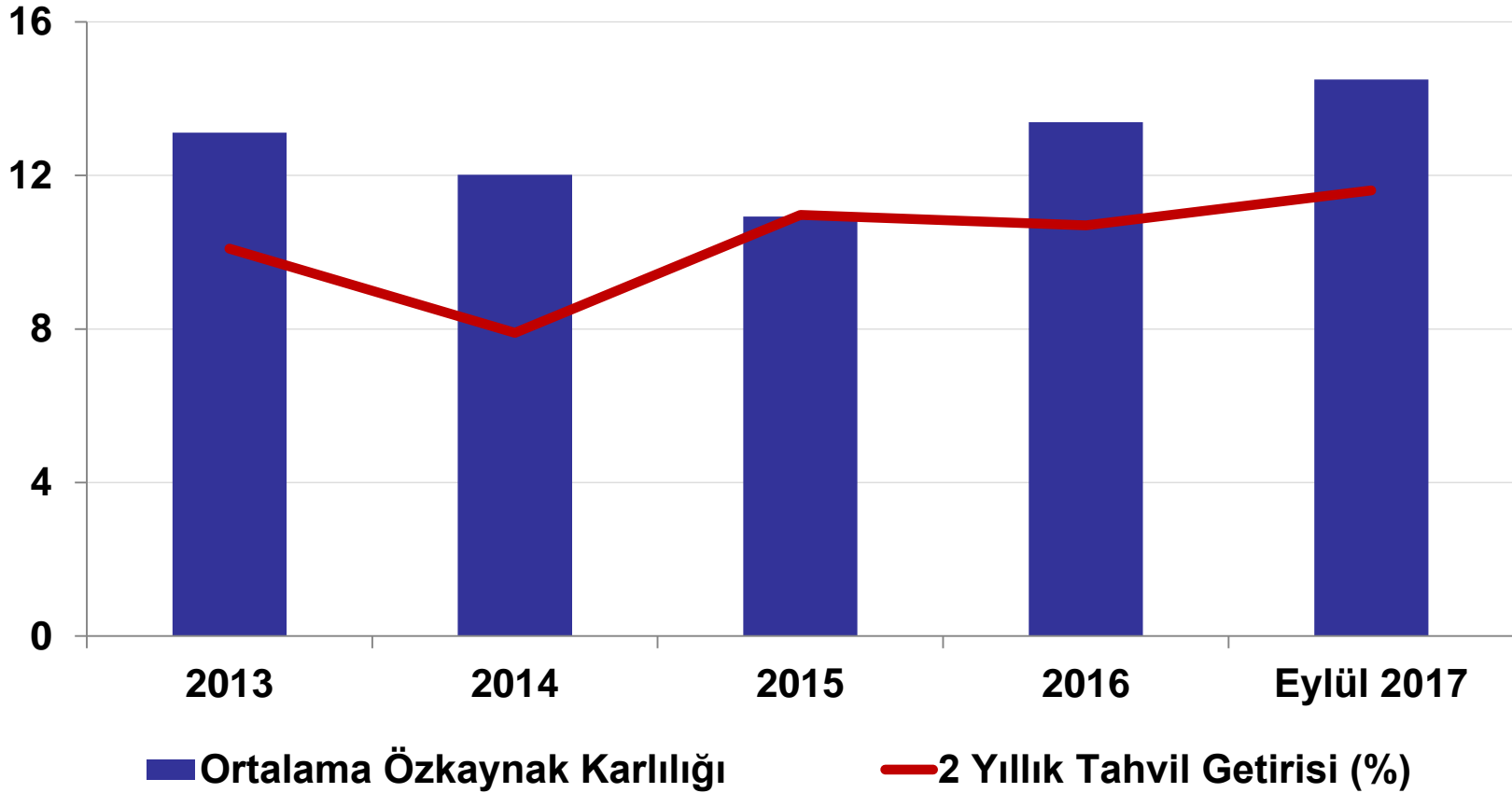
Takipteki Alacaklar (Özel karşılık öncesi) / Toplam Krediler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

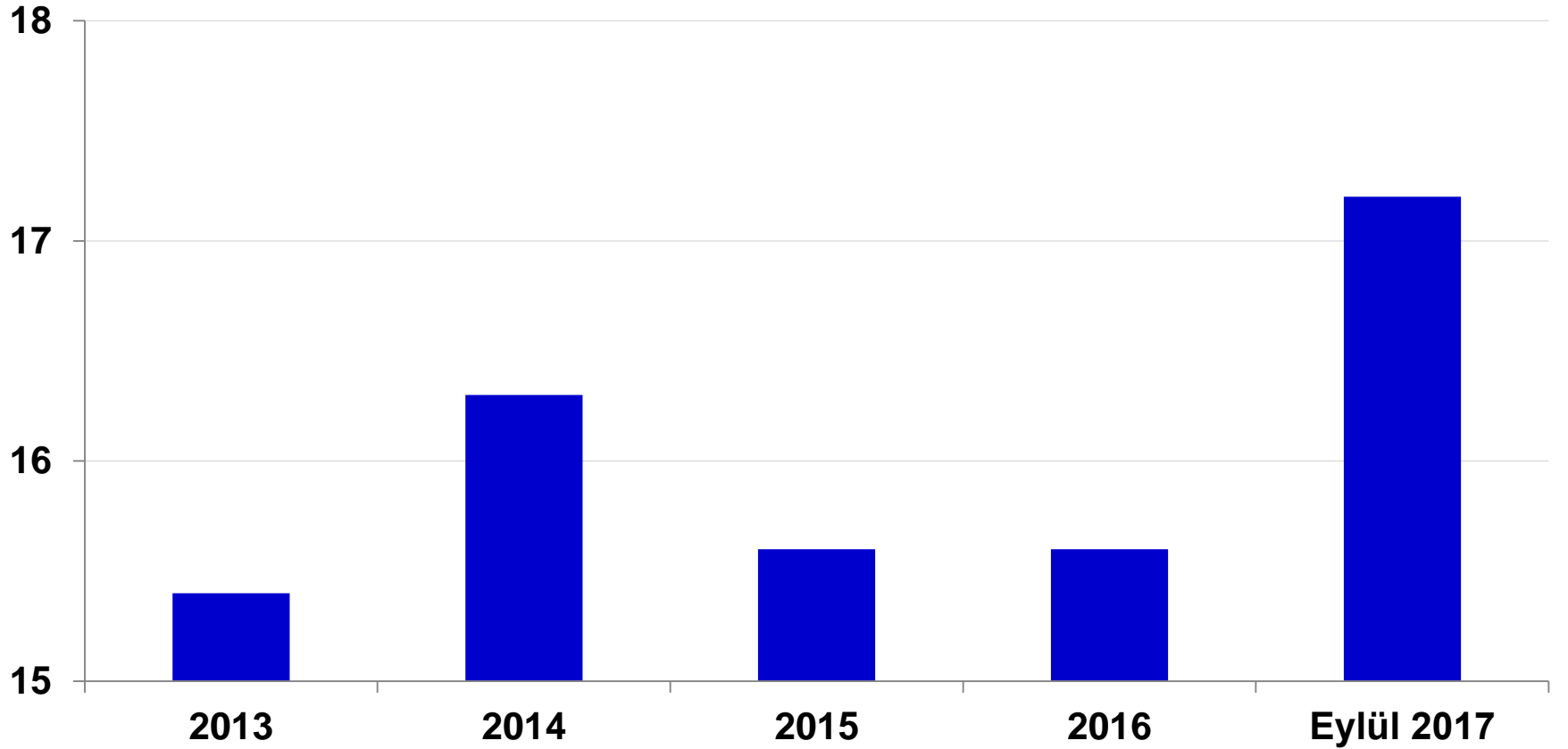
Ortalama Özkaynak Karlılığı ve 2 Yıllık Tahvil Getirisi (Yüzde)

Kaynak: Reuters BDDK, TBB

Sermaye Yeterlilik Rasyosu (Yüzde)

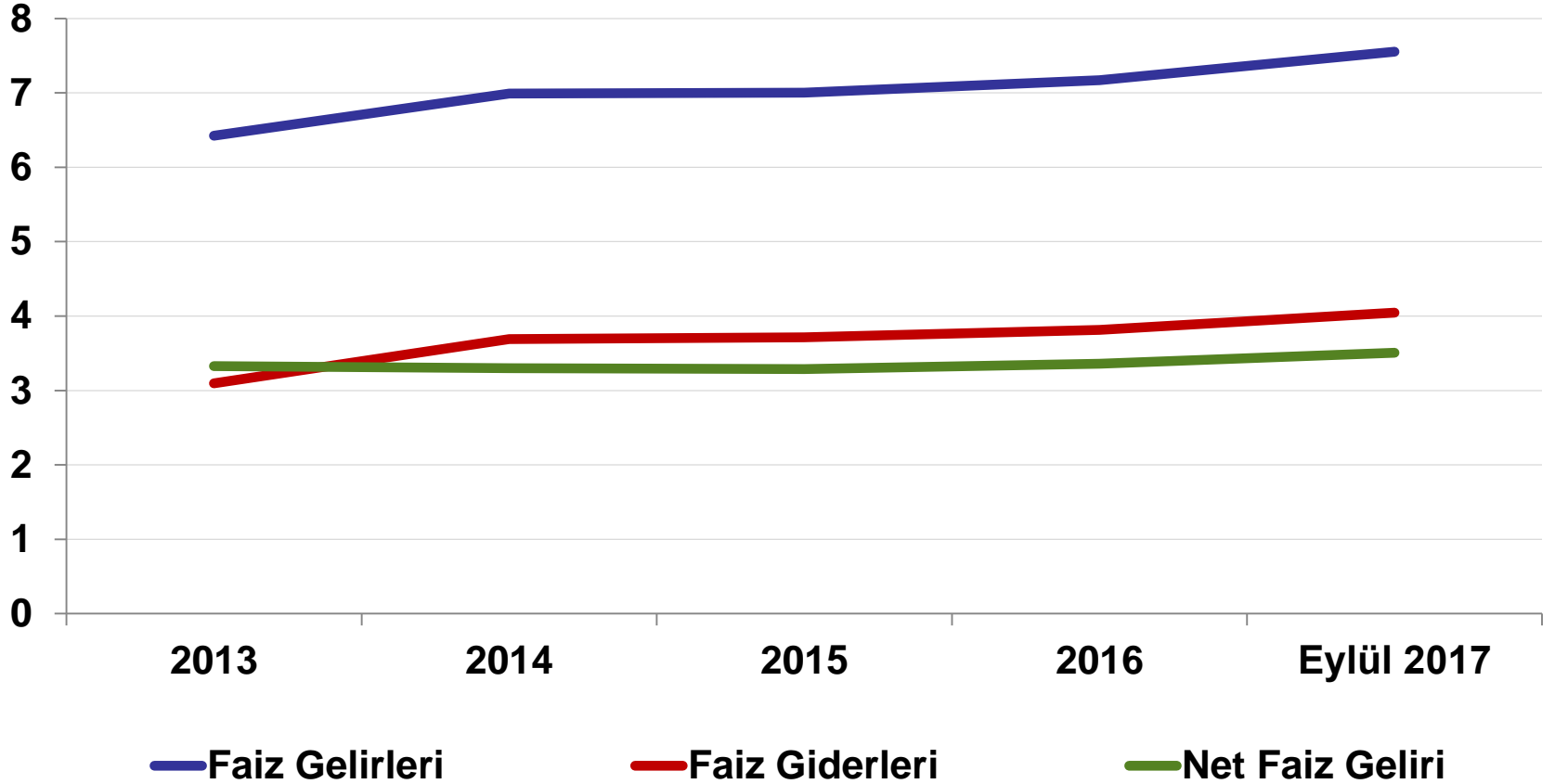
Kaynak: BDDK

Gelir / Gider Göstergeleri

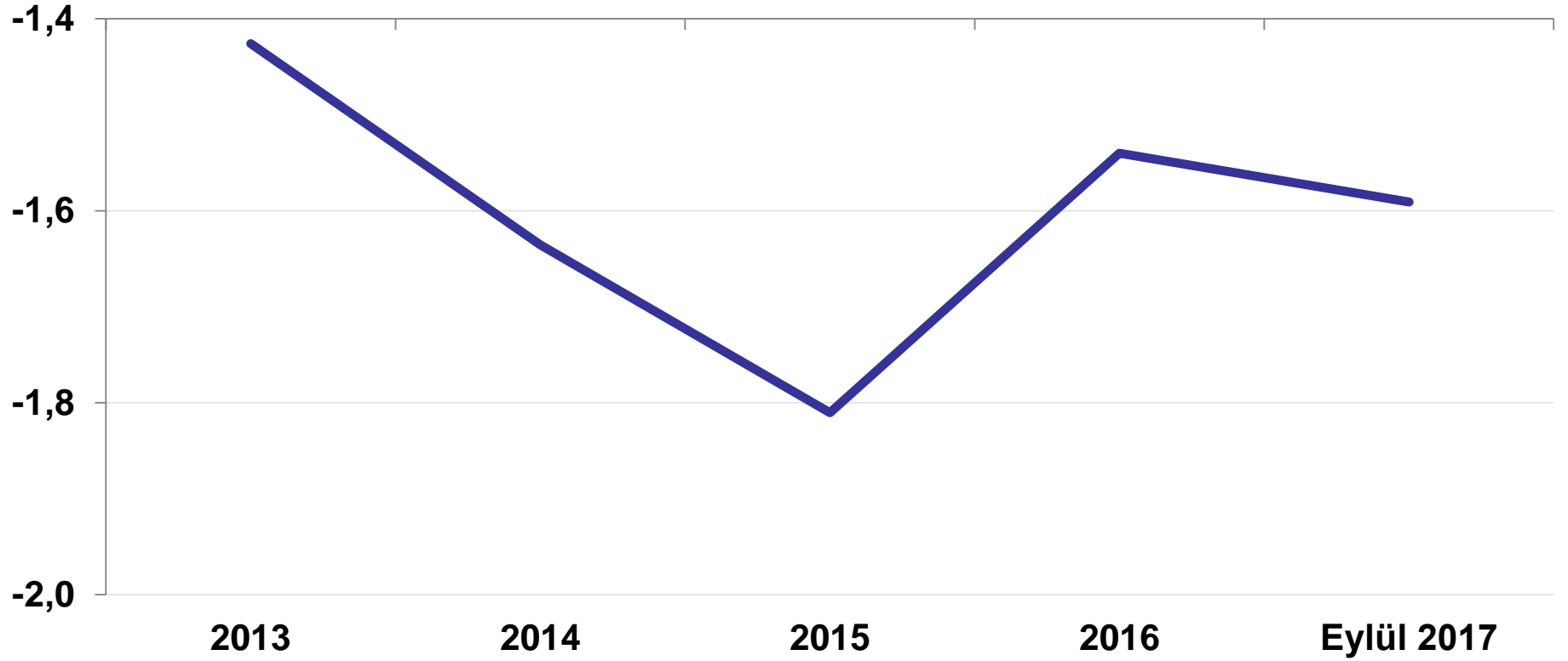
Faiz Geliri, Faiz Gideri ve Net Faiz Geliri / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

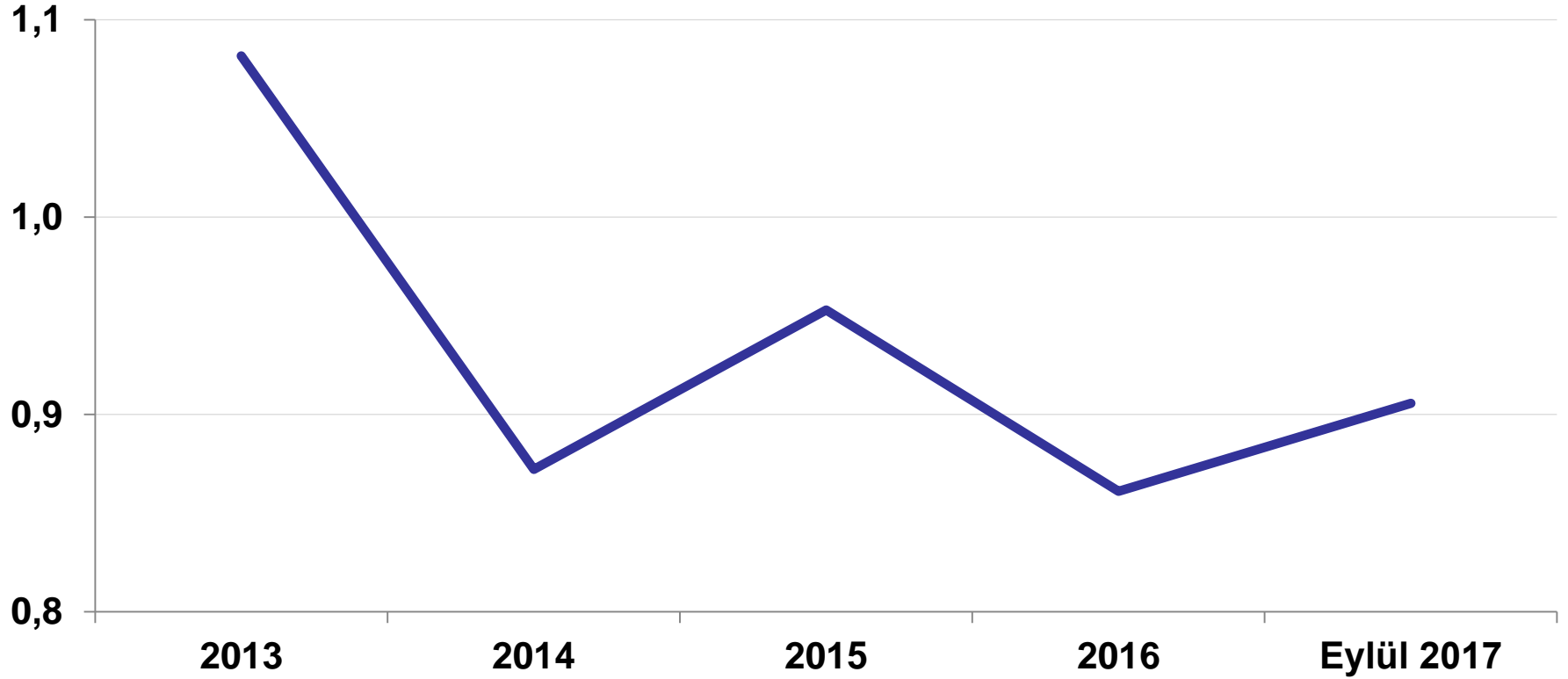
Net Faiz Dışı Gelir (Gider) / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

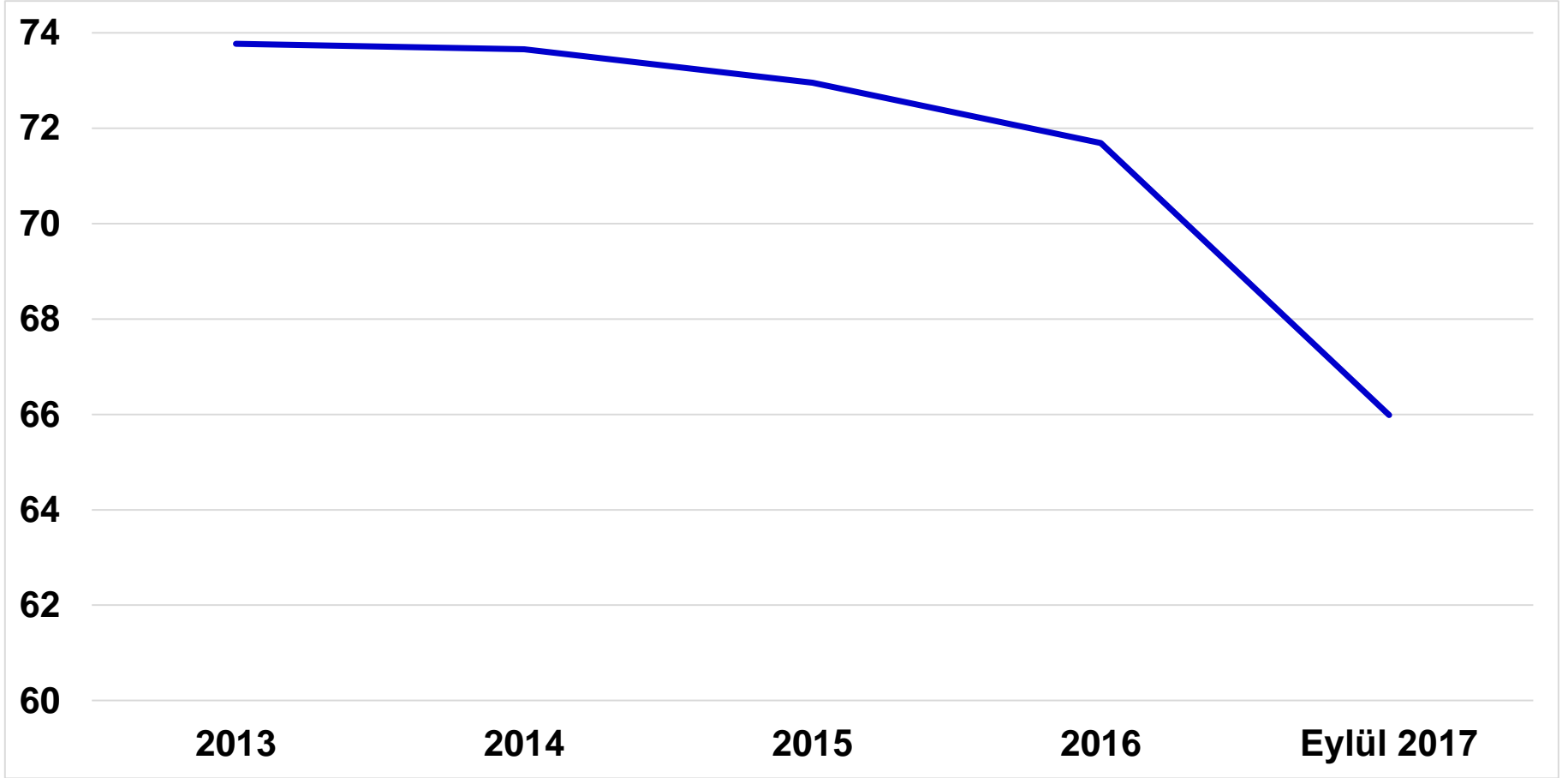
Net Ücret, Komisyon ve Bankacılık Hizmetleri Gelirleri / Toplam Aktifler (Yüzde)

Kaynak: BDDK

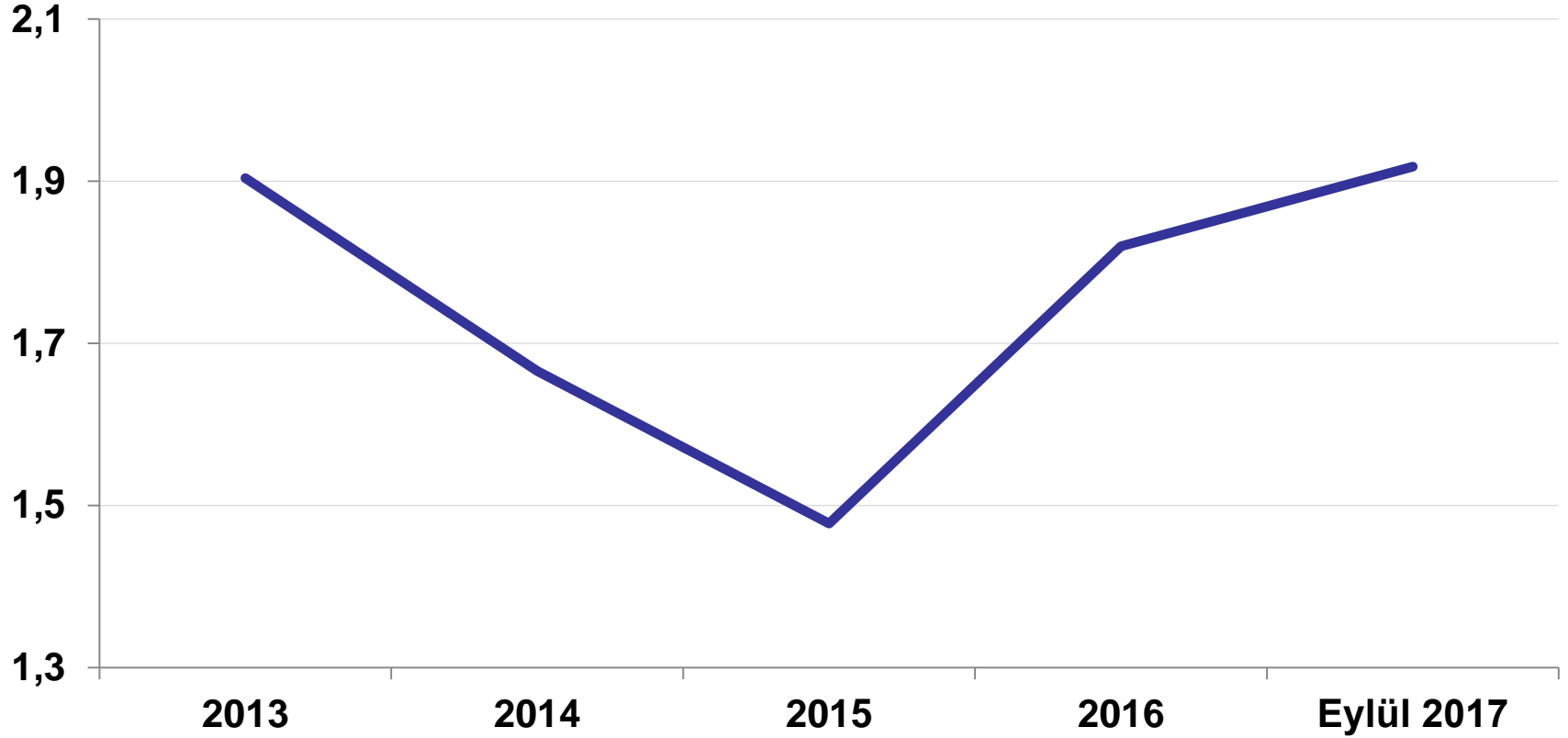
Toplam Gider / Toplam Gelir (Yüzde)

Kaynak: BDDK

Net Faaliyet Karı (Zararı) / Toplam Aktifler (Yüzde)

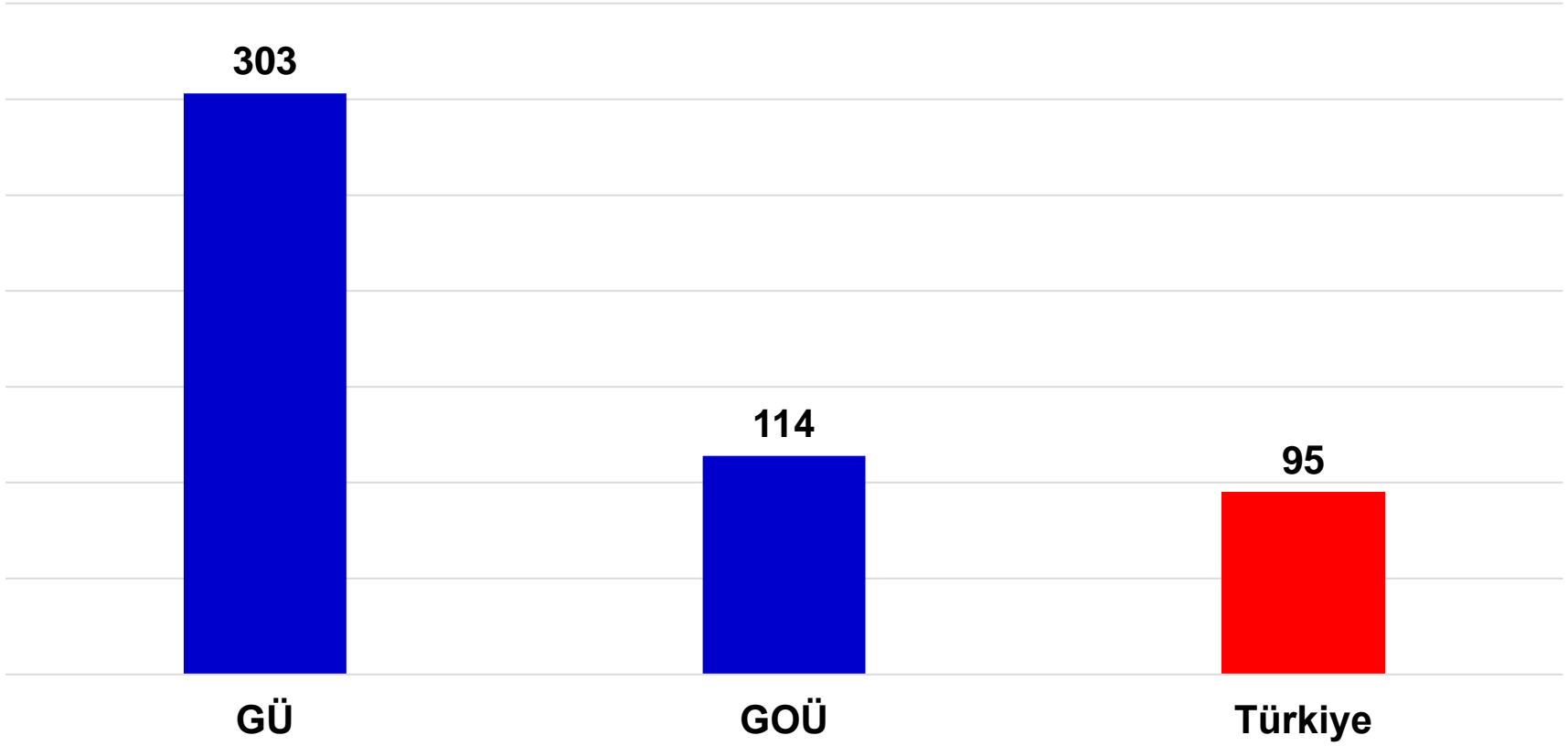
Kaynak: BDDK

Uluslararası Karşılaştırma

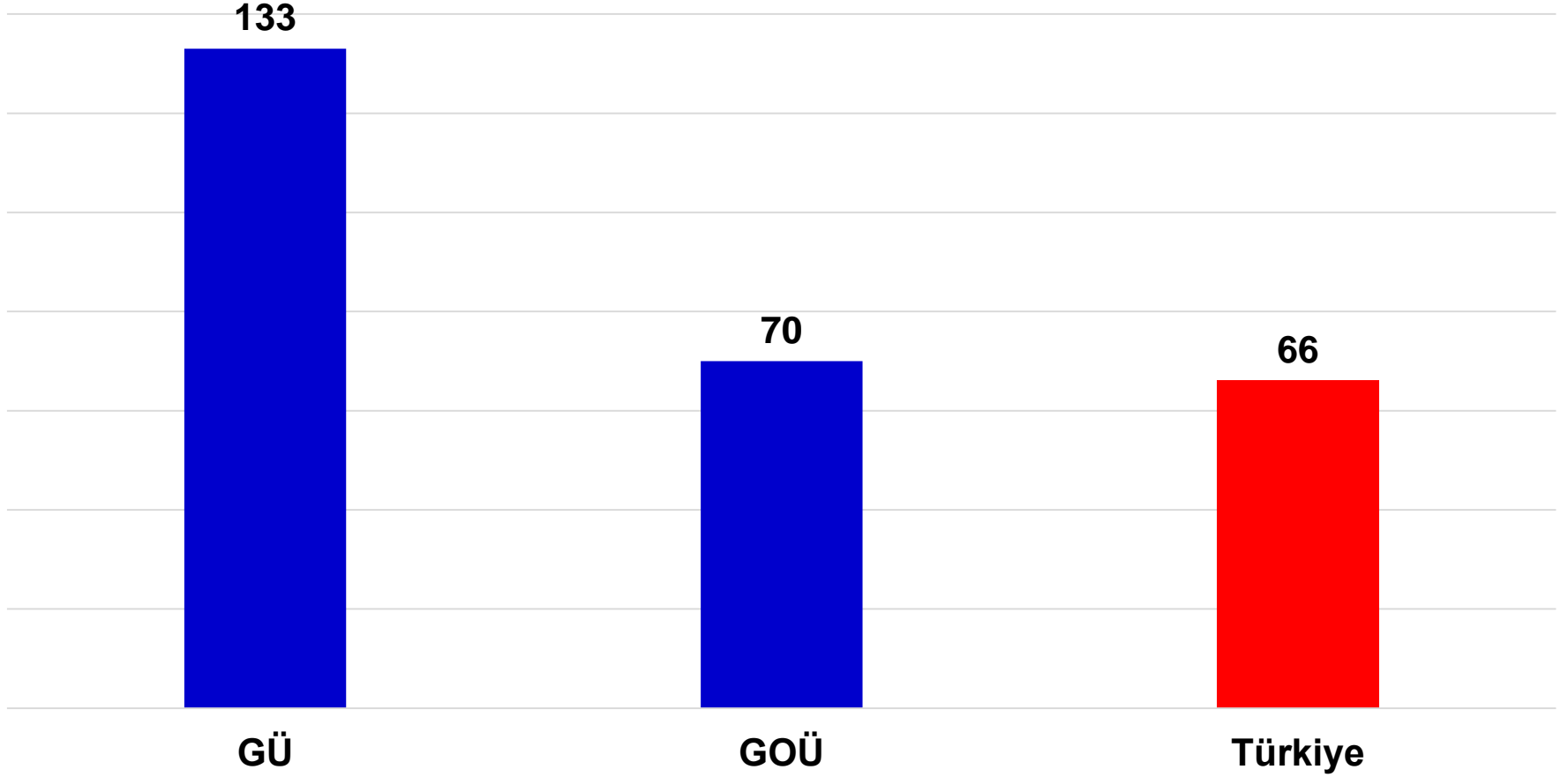
Toplam Aktifler / Gsyh (2016, yüzde)

Kaynak: SNL, BDDK

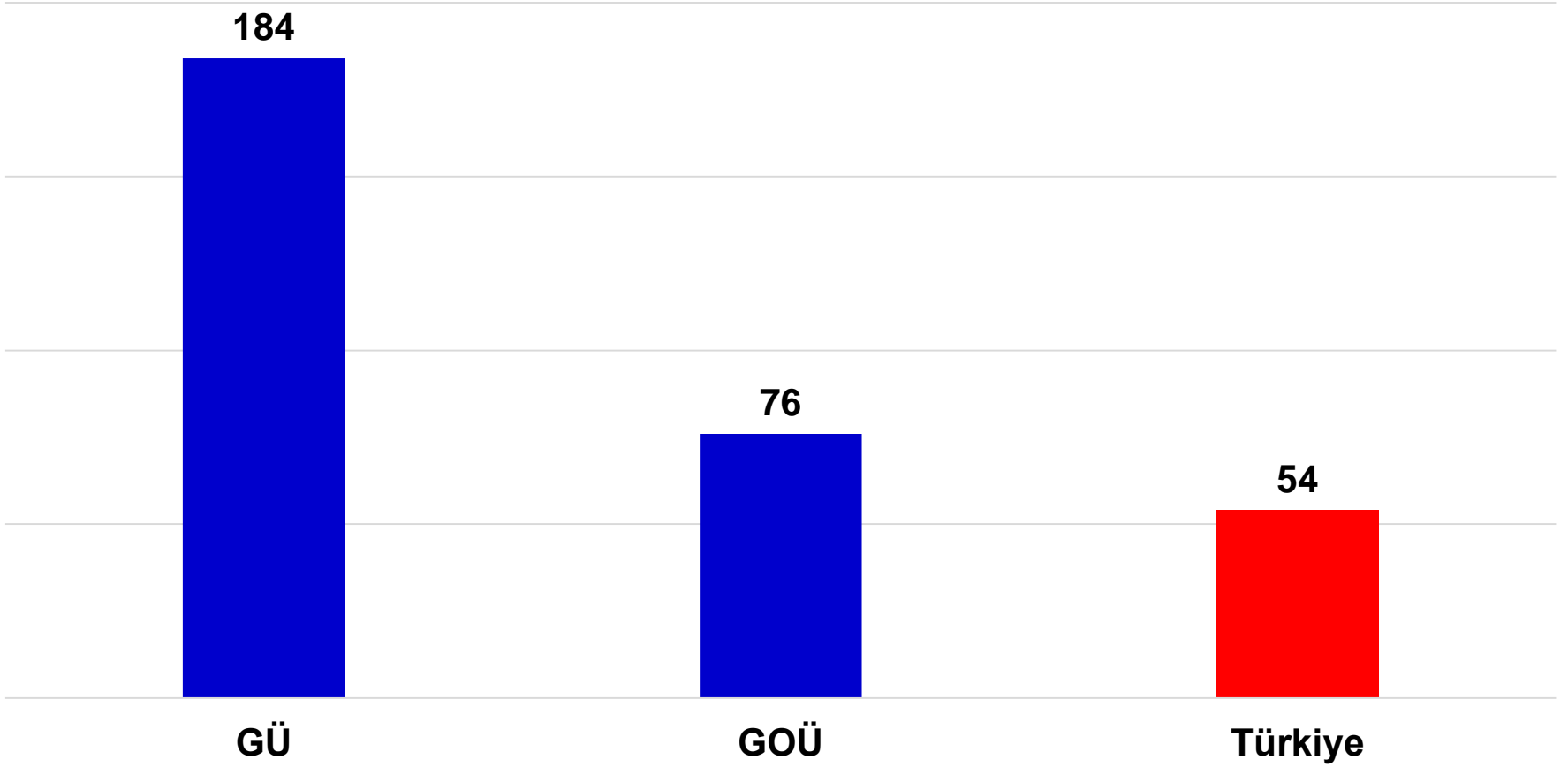
Kredi / Gsyh (2016, yüzde)

Kaynak: SNL, BDDK

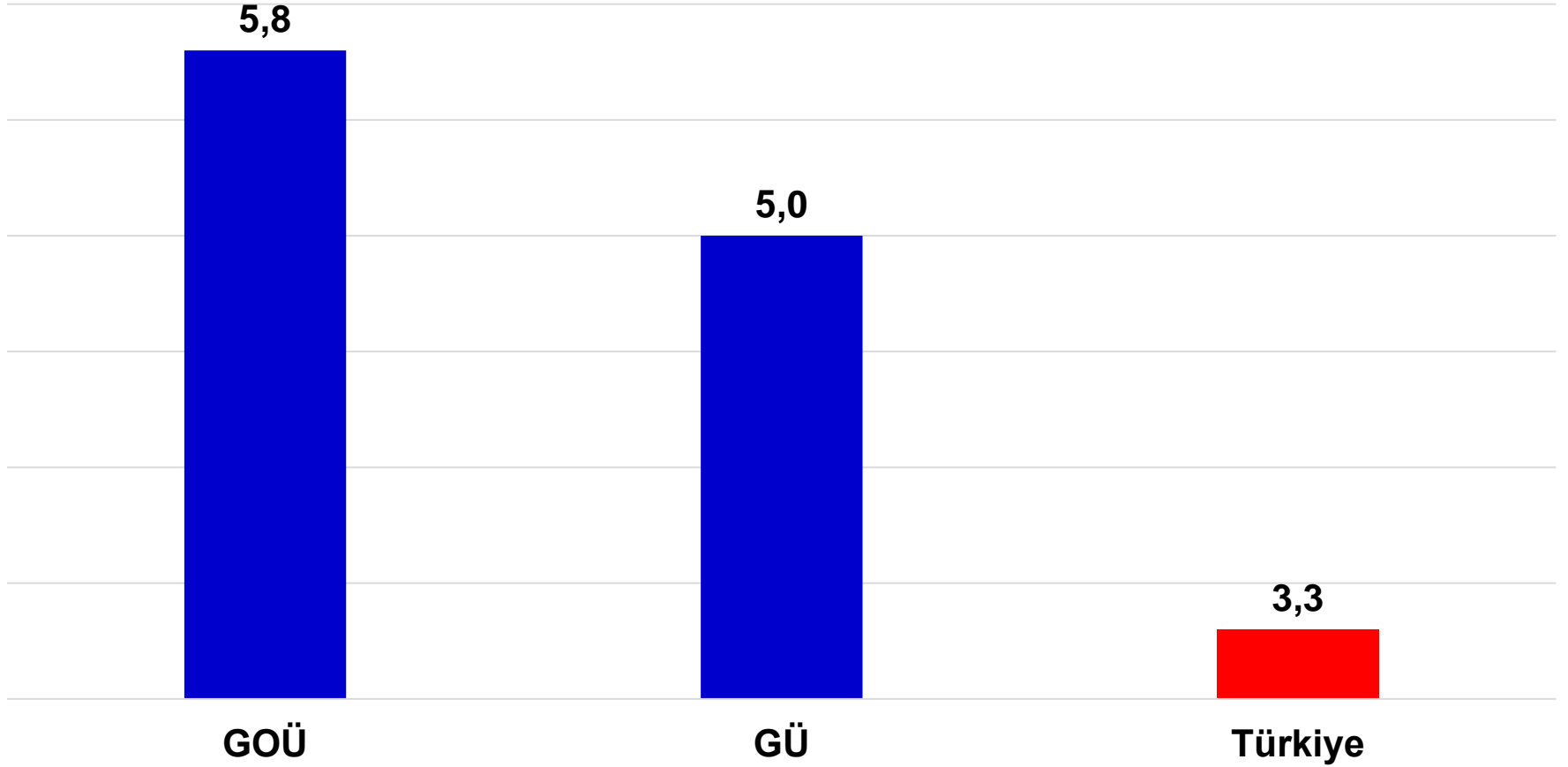
Mevduat / Gsyh (yüzde)

Kaynak: SNL, BDDK

Sorunlu Krediler / Toplam Krediler (yüzde)

Kaynak: SNL, BDDK

Açıklamalar

- Net Faiz Geliri: Faiz Gelirleri – Faiz Giderleri
- Serbest Özkaynak: Özkaynak - (Duran Aktifler+Takipteki Alacaklar(net))
- Mevduat Dışı Kaynaklar: Merkez Bankasına Borçlar + Para Piyasalarına Borçlar +Bankalara Borçlar + Repo İşlemlerinden Sağlanan Fonlar + Fonlar + İhraç Edilen Menkul Kıymetler
- Net Faiz Dışı Gelir (Gider) : Net Faaliyet Kar (Zararı) – Net Faiz Gelir (Gideri)
- Net Ücret Komisyon Geliri (Gideri) : Kredilerden Alınan Ücret ve Komisyonlar - Verilen Ücret ve Komisyonlar
- Diğer Aktifler: Nitelikleri itibarıyla ana bilanço kalemlerine kaydedilemeyen varlıklar
- Ortalama Özkaynak Karlılığı: (Net Dönem Karı / On iki ay özkaynak ortalaması)*100

Uluslararası karşılaştırmada,

- Ülke seçiminde kişi başı geliri Türkiye'ye yakın gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş ülkeler kullanılmıştır. Seçilen gelişmiş ülkeler, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya ve Japonya'dır. Gelişmekte olan ülkeler ise Türkiye, Brezilya, Meksika, Hindistan, Polonya, Malezya, Rusya ve Güney Afrika'dır. Karşılaştırma 2015 sonu verileriyle yapılmıştır.

GÜ: Gelişmiş ülkeler

GOÜ: Gelişmekte olan ülkeler

